

ПАТ «Запоріжсталь»

**Окрема фінансова звітність
31 грудня 2019 р.**

Ця окрема фінансова звітність складається з 64 сторінок

Зміст

Звіт незалежних аудиторів	2
Окремий баланс (звіт про фінансовий стан)	8
Окремий звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)	10
Окремий звіт про рух грошових коштів	12
Окремий звіт про зміни у власному капіталі	14
Примітки до окремої фінансової звітності	16

Звіт незалежних аудиторів

Акціонерам Публічного акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»

Звіт щодо аудиту окремої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» («Компанія»), що складається з окремого балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., окремого звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), окремих звітів про власний капітал і про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах неконсолідований фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 р. та її неконсолідовані фінансові результати і неконсолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит окремої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту окремої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Міжнародного кодексу етики. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі оцінений ризик суттєвих викривлень унаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Відшкодування поворотної безвідсоткової фінансової допомоги, що була надана пов'язаним сторонам

Див. Примітку 8(б) в окремій фінансовій звітності.

Ключове питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>На 31 грудня 2019 р. Компанія мала значні залишки іншої поточної дебіторської заборгованості, що представлена поворотною безвідсотковою фінансовою допомогою наданою пов'язаним сторонам, що підлягає сплаті на вимогу. Управлінський персонал вважає, що ця заборгованість буде повністю відшкодована, та у зв'язку з короткостроковим характером залишків очікувані кредитні збитки оцінені згідно з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є несуттєвими.</p> <p>Оскільки балансова вартість цієї заборгованості є значною, а оцінка можливості відшкодування залишків заборгованості є суб'єктивною та вимагає застосування управлінським персоналом суттєвого судження, це питання є ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Наші аудиторські процедури включали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перегляд договорів фінансової допомоги та аналіз строків погашення згідно з договорами з метою підтвердження прийнятності припущення щодо того, що погашення кредиту вимагається на звітну дату; - аналіз інших припущень, використаних управлінським персоналом Компанії при оцінці очікуваних кредитних збитків, враховуючи дані із зовнішніх джерел щодо фінансового стану та платоспроможності дебіторів; - отримання письмових запевнень управлінського персоналу щодо оцінки відшкодування дебіторської заборгованості. <p>Ми також оцінили повноту розкриттів інформації в окремій фінансовій звітності щодо цих залишків заборгованості.</p>

Переоцінка основних засобів та незавершених капітальних інвестицій Компанії

Див. Примітку 5 в окремій фінансовій звітності.

Ключове питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>Компанія використовує модель переоцінки для обліку основних засобів. На 31 грудня 2019 р. Компанія визнала збільшення вартості основних засобів та незавершених капітальних інвестицій в результаті переоцінки, внаслідок чого Компанія визнала відповідні збитки від зменшення корисності та дохід від дооцінки в окремому звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).</p> <p>Враховуючи суттєвий вплив переоцінки активів Компанії на окрему фінансову звітність та властиву невизначеність при прогнозуванні та дисконтуванні майбутніх грошових потоків, які були основою для переоцінки, ми визначили це питання ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Ми залучили наших спеціалістів з оцінки для надання нам допомоги при аналізі припущень і методології, використаних для оцінки основних засобів Компанії.</p> <p>Ми проаналізували обґрунтованість основних припущень і вхідних даних, застосованих при оцінці. Зокрема щодо очікуваних грошових потоків, ми порівняли ставку дисконтування, прогнози обсягів і цін продажу, прогноз операційних витрат, капітальних інвестицій до історичних даних Компанії, зовнішніх джерел, а також нашої власної оцінки на основі наших знань щодо Компанії та її галузі.</p> <p>Ми також провели перерахунок розподілу результатів оцінки між іншим сукупним доходом і прибутком або збитком.</p>

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається із Річної інформації емітента цінних паперів, включаючи Звіт про корпоративне управління, та Звіту про управління, але не є окремою фінансовою звітністю та нашим звітом аудиторів щодо неї.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог законодавства України щодо фінансового звітування та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудиторів за аудит окремої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо

висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст окремої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує окрема фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Згідно з вимогами статті 14(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми надаємо наступну інформацію в нашому Звіті незалежних аудиторів, що вимагається додатково до вимог МСА.

Ми підтверджуємо, що цей звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом для тих, кого наділено найвищими повноваженнями, Компанії.

Призначення аудитора та тривалість виконання аудиторського завдання

Ми були призначені аудиторами окремої фінансової звітності Компанії станом на 31 грудня 2019 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою, Загальними Зборами Акціонерів 25 листопада 2019 р. Загальна тривалість виконання нами аудиторських завдань без перерв складає 12 років, починаючи з року, що закінчився 31 грудня 2008 р., по рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положеннями Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, що ми виконуємо, крім послуг з обов'язкового аудиту ми надавали Компанії наступні послуги:

- огляд комплексу консолідованої фінансової інформації, підготовленої для цілей консолідації, на 30 червня 2019 р. та за шість місяців, що закінчилися зазначеною датою.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Мусаєв Шаміль Ісмаїлович

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101446

Заступник директора,

ПрАТ «КПМГ Аудит»

25 березня 2020 р.

ПАТ «Запоріжсталь»
Окрема фінансова звітність
Окремий баланс (звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.

Підприємство	ПАТ «Запоріжсталь»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	м. Запоріжжя	за ЄДРПОУ	2019.12.31
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	00191230
Вид економічної діяльності	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів	за КОПФГ	2310136600
Середня кількість працівників (1)	10,947	за КВЕД	230
Адреса	69008, м. Запоріжжя, Південне шосе, 6.72		24.10
Одиниця виміру:	у тисячах гривень без десяткового знака		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	39,438	26,105	5
первісна вартість	1001	39,438	47,119	
накопичена амортизація	1002	-	(21,014)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1,118,934	1,293,019	5
Основні засоби	1010	24,605,308	20,547,936	5
первісна вартість	1011	24,605,308	22,522,642	
Знос	1012	-	(1,974,706)	
Інвестиційна нерухомість	1015	6,741	6,741	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	6,741	6,741	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	1,038,362	1,038,362	6
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	1,804	-	
Усього за розділом I	1095	26,810,587	22,912,163	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4,539,175	5,112,500	7
виробничі запаси	1101	1,788,302	2,211,166	
незавершене виробництво	1102	851,962	1,097,094	
готова продукція	1103	1,897,584	1,779,995	
товари	1104	1,327	24,245	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Векселі одержані	1120	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8,536,090	17,015,658	8(a)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		-	-	
за виданими авансами	1130	1,291,376	1,283,857	
з бюджетом	1135	1,018,390	894,464	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	872	1,963	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18,375,974	18,859,141	8(б)
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	110,580	423,708	9
готівка	1166	-	-	
рахунки в банках	1167	110,566	423,693	
Витрати майбутніх періодів	1170	452,495	286,391	
Інші оборотні активи (2)	1190	253,509	1,658,514	
Усього за розділом II (3)	1195	34,578,461	45,536,196	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (3)	1200	265	551	
Баланс	1300	61,389,313	68,448,910	

Окремий баланс (звіт про фінансовий стан) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Окрема фінансова звітність
Окремий баланс (звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.
(продовження)

(у тисячах гривень)

Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	660,920	660,920	10
Капітал у дооцінках (4)	1405	12,993,190	10,139,310	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	
Резервний капітал	1415	506,200	506,200	
Нерозподілений прибуток	1420	15,784,394	19,586,620	
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
Усього за розділом I	1495	29,944,704	30,893,050	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1,053,644	923,959	23
Довгострокові кредити банків	1510	473,235	342,679	11
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4,505	23,777	
Довгострокові забезпечення	1520	2,189,785	1,716,163	12
Цільове фінансування	1525	343	373	
Усього за розділом II (5)	1595	3,721,512	3,006,951	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	2,632,465	3,016,618	11
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-	
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13,516	13,516	
товари, роботи, послуги	1615	24,014,755	28,767,509	14
розрахунками з бюджетом	1620	86,666	87,408	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	16,963	
розрахунками зі страхування	1625	18,552	18,244	
розрахунками з оплати праці	1630	103,862	83,159	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	28,448	10,503	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	13,974	13,974	
Поточні забезпечення	1660	199,365	162,755	
Доходи майбутніх періодів	1665	432	353	
Інші поточні зобов'язання	1690	611,062	2,374,568	15
Усього за розділом III (5)	1695	27,723,097	34,548,607	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (5)	1700	-	302	
Баланс	1900	61,389,313	68,448,910	

- (1) Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.
- (2) Рядок 1190 Інші оборотні активи в основному представлений податковим кредитом з ПДВ, що підлягає декларуванню в наступних звітних періодах в сумі 207,607 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 1,564,029 тисяч гривень).
- (3) Усього поточних активів слід розраховувати як суму рядків 1195 та 1200, що разом складають 34,578,726 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 45,536,747 тисяч гривень).
- (4) Рядок 1405 Капітал у дооцінках представлений резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій.
- (5) Усього зобов'язання слід розраховувати як суму рядків 1595, 1695 та 1700, що разом складають 31,444,609 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 37,555,860 тисяч гривень).

Керівник

Головний бухгалтер

Наталя Вікторівна Михайська

Світлана Олегівна Ампілогова

Окремий баланс (звіт про фінансовий стан) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

Підприємство ПАТ «Запоріжсталь»

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Коди
2019.12.31
00191230

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
За 2019 рік
Форма №2

Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46,493,395	59,153,818	16
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(48,834,211)	(49,414,580)	
Валовий:				
Прибуток	2090	-	9,739,238	
Збиток	2095	(2,340,816)	-	
Інші операційні доходи	2120	1,684,511	556,089	17
Адміністративні витрати	2130	(790,656)	(912,790)	18
Витрати на збут	2150	(2,590,652)	(2,486,375)	19
Інші операційні витрати	2180	(397,398)	(418,812)	20
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток (1)	2190	-	6,477,350	
збиток (1)	2195	(4,435,011)	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи (3)	2220	802,670	117,217	
Інші доходи (1)	2240	30	100	
Фінансові витрати	2250	(597,550)	(704,229)	22
Витрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати (1,2)	2270	(716,186)	(220,087)	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	-	5,670,351	
збиток	2295	(4,946,047)	-	
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	613,245	(951,142)	23
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	-	4,719,209	
збиток	2355	(4,332,802)	-	

Окремий звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	4,445,899	(67,834)	5
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний збиток	2445	(318,513)	(2,595)	12
Інший сукупний дохід (збиток) до оподаткування	2450	4,127,386	(70,429)	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом (збитком)	2455	(742,930)	12,677	23
Інший сукупний дохід (збиток) після оподаткування (4)	2460	3,384,456	(57,752)	
Сукупний (збиток) дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(948,346)	4,661,457	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	42,859,987	45,143,613	
Витрати на оплату праці	2505	2,924,753	2,282,005	21
Відрахування на соціальні заходи	2510	608,862	475,819	21
Амортизація	2515	2,015,890	2,038,810	
Інші операційні витрати	2520	4,203,425	3,292,310	
Разом	2550	52,612,917	53,232,557	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ (5)

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2,643,681,779	2,643,681,779	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2,643,681,779	2,643,681,779	
Чистий (збиток) прибуток на одну просту акцію, грн.	2610	(1.639)	1.785	
Скоригований чистий (збиток) прибуток на одну просту акцію, грн.	2615	(1.639)	1.785	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

- (1) Фінансовий результат від операційної діяльності слід розраховувати як суму рядків 2190, 2195, 2240 та 2270, що складає збиток в сумі 5,151,167 тисяч гривень у 2019 році (2018 р.: прибуток в сумі 6,257,363 тисячі гривень).
- (2) Інші витрати у 2019 році, в основному, включають в себе зменшення корисності необоротних активів в сумі 507,027 тисяч гривень (2018 р.: 208,603 тисячі гривень) (примітка 5).
- (3) Інші фінансові доходи у 2019 році, в основному, включають в себе прибуток від курсових різниць в сумі 777,907 тисяч гривень (2018 р.: 92,118 тисяч гривень).
- (4) Інший сукупний дохід (збиток) за 2019 і 2018 роки представлений статтями, які ніколи не будуть перенесені до прибутку або збитку.
- (5) Збиток на акцію за 2019 рік, розрахований на основі консолідованого збитку, становить 1.47 гривень на акцію (2018 р.: прибуток у розмірі 1.91 гривня на одну акцію) (примітка 10).

Керівник

Наталя Вікторівна Михайська

Головний бухгалтер

Світлана Олегівна Ампілогова

Окремий звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Окрема фінансова звітність
Окремий звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Підприємство	ПАТ «Запоріжсталь»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	Коди
			2019.12.31
			00191230
Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)			
за 2019 рік			
Форма № 3			
Код за ДКУД			1801004

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	57,688,586	58,201,330
Повернення податків і зборів	3005	6,468,439	5,730,240
у тому числі податку на додану вартість	3006	6,468,439	5,730,240
Цільового фінансування	3010	45,106	35,449
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	435,273	346,012
Надходження від повернення авансів	3020	25,806	13,259
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	2,601	3,579
Інші надходження	3095	128,380	109,079
Витрачання на оплату:		-	-
Товарів (робіт, послуг)	3100	(53,554,942)	(48,739,824)
Праці	3105	(2,336,674)	(1,778,894)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(612,531)	(461,009)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(980,785)	(2,136,785)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(16,963)	(1,379,007)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(963,822)	(757,778)
Витрачання на оплату авансів	3135	(5,251,576)	(7,421,010)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(1,272)	(439)
Інші витрачання (1)	3190	(489,116)	(560,412)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1,567,295	3,340,575
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	5,646	17,454
необоротних активів	3205	9,765	98,330
Надходження від отриманих:		-	-
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	409,275
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження (2)	3250	484,591	24,364
Витрачання на придбання:		-	-
фінансових інвестицій	3255	(928)	(20,760)
необоротних активів	3260	(2,242,340)	(1,951,750)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі (3)	3290	-	(1,169,718)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(1,743,266)	(2,592,805)

Окремий звіт про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Окрема фінансова звітність
Окремий звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.
(продовження)

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	484,565	-
Інші надходження	3340	2,000	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	(224,975)	(279,941)
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	(354,531)	(386,499)
Інші платежі	3390	(19,099)	(25,593)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(112,040)	(692,033)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(288,011)	55,737
Залишок коштів на початок року	3405	423,708	348,928
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(25,117)	19,043
Залишок коштів на кінець року	3415	110,580	423,708

(1) Рядок 3190 Інші витрачання у 2019 році в основному включає в себе виплати працівникам після закінчення трудової діяльності в сумі 123,183 тисячі гривень та курсові різниці, що виникають в результаті купівлі валюти, в сумі 91,964 тисячі гривень (2018 р.: 108,010 тисяч гривень та 35,847 тисяч гривень, відповідно).

(2) Рядок 3250 Інші надходження у 2019 році представлений поверненням поворотної фінансової допомоги (примітка 8(б)) та отриманими процентами по депозитам та поточним рахункам.

(3) Рядок 3290 Інші платежі у 2018 році в основному представлений наданням поворотної фінансової допомоги (примітка 8(б)).

Керівник

Головний бухгалтер

Наталя Вікторівна Михайська

Світлана Олегівна Ампілогова

Окремий звіт про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

Підприємство

ПАТ «Запоріжсталь»

Дата (рік, місяць, число)

Коди

2019.12.31

00191230

**Звіт про власний капітал
за 2019 р.
Форма № 4**

Код за ДКУД

1801005

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрова- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках (2)	Додатковий капітал	Резервний капітал (3)	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплаче- ний капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	660,920	10,139,310	-	506,200	19,586,620	-	-	30,893,050
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	660,920	10,139,310	-	506,200	19,586,620	-	-	30,893,050
Чистий (збиток) за звітний період (4)	4100	-	-	-	-	(4,332,802)	-	-	(4,332,802)
Інший сукупний дохід за звітний період (4)	4110	-	3,645,637	-	-	(261,181)	-	-	3,384,456
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (1)	4290	-	(791,757)	-	-	791,757	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	2,853,880	-	-	(3,802,226)	-	-	(948,346)
Залишок на кінець року	4300	660,920	12,993,190	-	506,200	15,784,394	-	-	29,944,704

(1) Рядок 4290 Інші зміни в капіталі графі 4 та 7 представлений амортизацією та вибуттям резерву дооцінки.

(2) Графа 4 Капітал у дооцінках представлена резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

(3) Графа 6 Резервний капітал представлена капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

(4) Загальна сума сукупного збитку розраховується з рядків 4100 та 4110, складаючи в сумі 948,346 тисяч гривень.

Керівник

Головний бухгалтер

Наталя Вікторівна Михайська

Світлана Олегівна Амбілогова

Окремий звіт про власний капітал слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цієї окремої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Окрема фінансова звітність
Окремий звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.
(продовження)

Підприємство

ПАТ «Запоріжсталь»

Звіт про власний капітал
за 2018 р.
Форма № 4

Дата (рік, місяць, число)

Коди
2018.12.31
00191230

Код за ДКУД

1801005

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках (2)	Додатковий капітал	Резервний капітал (3)	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	660,920	11,014,792	-	506,200	14,049,681	-	-	26,231,593
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	660,920	11,014,792	-	506,200	14,049,681	-	-	26,231,593
Чистий прибуток за звітний період (4)	4100	-	-	-	-	4,719,209	-	-	4,719,209
Інший сукупний (збиток) за звітний період (4)	4110	-	(55,624)	-	-	(2,128)	-	-	(57,752)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (1)	4290	-	(819,858)	-	-	819,858	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(875,482)	-	-	5,536,939	-	-	4,661,457
Залишок на кінець року	4300	660,920	10,139,310	-	506,200	19,586,620	-	-	30,893,050

(1) Рядок 4290 Інші зміни в капіталі графі 4 та 7 представлений амортизацією та вибуттям резерву дооцінки.

(2) Графа 4 Капітал у дооцінках представлена резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

(3) Графа 6 Резервний капітал представлена капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

(4) Загальна сума сукупного доходу розраховується з рядків 4100 та 4110, складаючи в сумі 4,661,457 тисяч гривень.

Керівник

Головний бухгалтер

Наталія Вікторівна Михайська

Світлана Олегівна Ампілогова

Окремий звіт про власний капітал слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-64, які є складовою цією окремою фінансовою звітністю.

1	Загальна інформація	17
2	Основа складання окремої фінансової звітності	19
3	Основні принципи облікової політики	20
4	Визначення справедливої вартості	31
5	Основні засоби та нематеріальні активи (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1000-1012)	33
6	Фінансові інвестиції (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1035)	36
7	Запаси (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1100-1104)	37
8	Дебіторська заборгованість (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1125, 1155)	37
9	Гроші та їх еквіваленти (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1165-1167)	38
10	Власний капітал (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1400-1495)	39
11	Процентні кредити та позики (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1510, 1600)	40
12	Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1520)	41
13	Резерв на покриття збитків від зменшення корисності	42
14	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1615)	43
15	Інші поточні зобов'язання (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1690)	43
16	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2000)	44
17	Інші операційні доходи (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2120)	44
18	Адміністративні витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2130)	45
19	Витрати на збут (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2150)	45
20	Інші операційні витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2180)	46
21	Витрати на персонал	46
22	Фінансові витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2250)	46
23	Витрати (дохід) з податку на прибуток (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2300)	47
24	Управління фінансовими ризиками	50
25	Зобов'язання	57
26	Непередбачені зобов'язання	59
27	Операції з пов'язаними сторонами	60
28	Прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (EBITDA)	64

1 Загальна інформація

(а) Організаційна структура та діяльність

Публічне акціонерне товариство «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» (надалі – Компанія) є українським публічним акціонерним товариством. Спочатку комбінат був створений як державне підприємство в 1933 році. Він був перетворений у відкрите акціонерне товариство 4 січня 1997 р. згідно з програмою приватизації в Україні. 12 серпня 2015 р. комбінат був перетворений у публічне акціонерне товариство.

Основною діяльністю Компанії є виробництво чавуну, сталі і споживчих товарів на заводі, що знаходиться за адресою: Південне шосе, 72, м. Запоріжжя, Україна, а також реалізація зазначеної продукції в Україні та за кордоном. Основними споживачами продукції Компанії в Україні є підприємства автомобілебудівної, машинобудівної галузей, сільськогосподарського та транспортного будівництва, а також трубної промисловості.

(б) Корпоративне управління

Згідно Статуту управління Компанією здійснюють наступні органи:

- Загальні збори акціонерів;
- Наглядова Рада;
- Виконавчий орган (одноосібний) – Генеральний директор;
- Ревізійна Комісія.

Вищим органом Компанії є Загальні збори акціонерів, які скликаються не рідше одного разу на рік.

Наглядова Рада є контролюючим органом Компанії, який контролює та регулює діяльність Виконавчого органу та захищає права акціонерів.

Наглядовою радою або Загальними зборами акціонерів повинні бути затверджені контракти Компанії на суми, що перевищують 10% від її статутного капіталу. У 2019 році Компанія мала вищезазначені контракти.

Генеральний директор є виконавчим органом Компанії, який відповідає за управління поточною діяльністю Компанії і реалізацію рішень, прийнятих Загальними зборами акціонерів і Наглядовою Радою.

Ревізійна Комісія призначається Загальними зборами акціонерів для проведення перевірок фінансово-господарської діяльності Компанії. У 2010 р. було обрано персональний склад Ревізійної Комісії, який після того не переобирався. Голова Ревізійної Комісії склав повноваження у 2014 р. Компанія не має департаменту внутрішнього аудиту.

Після проведення угоди з придбання частини акцій Компанії холдингом Metinvest B.V. в липні-вересні 2012 року повноваження більшості членів Наглядової ради були припинені за їх бажанням згідно письмових заяв, строк повноважень решти членів закінчився у квітні 2015 р. і нові члени не були обрані.

На дату випуску цієї окремої фінансової звітності члени Наглядової ради не були призначені. 25 листопада 2019 року були проведені позачергові Загальні збори акціонерів для підтвердження укладання з АТ «Альфа-Банк» договорів поруки, за умовами яких Компанія поручилась перед АТ «Альфа-Банк» за виконання третьою стороною усіх зобов'язань за договорами кредитних ліній.

(в) Умови здійснення діяльності в Україні

Компанія здійснює свої операції в Україні. Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до анексії Республіки Крим Російською Федерацією, яка не була визнана Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Після економічної кризи в 2014-2015 рр. українська економіка продемонструвала значне поживлення за останні пару років у вигляді уповільнення темпів інфляції, стабільного курсу обміну гривні, зростання ВВП і загального поживлення ділової активності.

У 2019 році набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасував ряд обмежень, визначив нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і привів до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу. Зокрема, була скасована вимога про обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був значно збільшений. Також було скасовано всі обмеження щодо виведення валюти за кордон для виплати дивідендів.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирнадцятирічної програми Stand-By, затвердженої в грудні 2018 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи, в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права, земельну реформу і поступову лібералізацію енергетичного сектора.

У 2019 році після президентських і парламентських виборів було сформовано новий уряд, який ставить собі за мету продовжити реформування української економіки, стимулювати економічне зростання та боротися з корупцією.

У вересні 2019 року рейтингові агентства S&P та Fitch підвищили кредитний рейтинг України до рівня В зі стабільним та до рівня В з позитивним прогнозом на майбутнє, відповідно, який відображає покращення доступу до бюджетного і зовнішнього фінансування, досягнення макроекономічної стабільності та зменшення державного боргу. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить великою мірою від продовження проведення урядом структурних реформ, продовження співробітництва з МВФ та рефінансування державного боргу, який підлягає погашенню в наступні роки.

На початку 2020 року сталась значна нестабільність на світовому ринку, викликана спалахом коронавірусу COVID-19. Разом з іншими факторами, зокрема різким зниженням ціни на нафту, це призвело до падіння фондових індексів, а також зниження курсу гривні. У відповідь на потенційно серйозну загрозу, яку коронавірус представляє для громадської охорони здоров'я, українські державні органи вжили заходів щодо стримування спалаху, ввівши обмеження на пересування людей в межах України і «закриття» міст в регіонах, які можуть постраждати від спалаху, припинення транспортних зв'язків з Україною і обмеження на в'їзд для відвідувачів, в очікуванні подальшого розвитку подій. Деякі підприємства також дали вказівку співробітникам залишатися вдома і скоротили або тимчасово призупинили ділові операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій включають в себе:

- порушення бізнес-операцій і економічної активності в Україні з каскадним впливом як на іноземні, так і на вторинні ланцюжки поставок, включаючи торгівлю і транспорт,

подорожі та туризм, розваги, виробництво, будівництво, роздрібну торгівлю, страхування і освіту; і

- зростання економічної невизначеності, що відображається на цінах на активи і обмінних курсах.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Компанії, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця окрема фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

2 Основа складання окремої фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця окрема фінансова звітність була складена згідно з *Міжнародними стандартами фінансової звітності* (МСФЗ) та відповідно до законодавства України. Ця окрема фінансова звітність підготовлена додатково до консолідованої фінансової звітності, складеної Компанією відповідно до вимог МСФЗ, від 25 березня 2020 р.

(б) Основа оцінки

Фінансова звітність складена на основі принципу первісної (історичної) вартості, за винятком:

- основних засобів, включаючи незавершені капітальні інвестиції, які відображені за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності;
- інвестиційної нерухомості, яка оцінена за справедливою вартістю;
- інвестиції у дочірні підприємства та асоційовані компанії, що відображені за умовною собівартістю станом на дату переходу до застосування МСФЗ.

(в) Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня. Функціональною валютою Компанії та валютою подання цієї окремої фінансової звітності є гривня, округлена до тисяч.

(г) Використання оцінок і суджень

Складання окремої фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від управлінського персоналу формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи та зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятись від цих оцінок.

Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Інформація про важливі судження, які використовувалися при застосуванні принципів облікової політики і мали найбільший вплив на суми, визнані у окремій фінансовій звітності, та які можуть призвести до суттєвого коригування даних звітності у наступному фінансовому році, висвітлена у таких примітках:

- Примітка 5 – Оцінка основних засобів;
- Примітка 12 – Зобов'язання з виплат працівникам по закінченні трудової діяльності;
- Примітка 13 – Зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості;
- Примітка 15(а) – Інші поточні зобов'язання – Резерв по гарантіям.

3 Основні принципи облікової політики

Викладені далі принципи облікової політики застосовувалися Компанією послідовно протягом всіх періодів, поданих у цій окремій фінансовій звітності.

Починаючи з 1 січня 2019 р., Компанія застосовує МСФЗ 16 «Оренда». МСФЗ 16 «Оренда» запроваджує єдину модель обліку орендарями договорів оренди, яка передбачає їх відображення на балансі орендаря.

Відповідно до методу переходу, обраного Компанією при застосуванні цього стандарту, порівняльна інформація в цій окремій фінансовій звітності не перераховується з тим, щоб відображати вимоги нового стандарту.

Ефект від переходу на МСФЗ 16 на окрему фінансову звітність був оцінений як несуттєвий, і тому Компанія не корегувала вхідні залишки власного капіталу на 1 січня 2019 року.

(а) Іноземна валюта

Операції в іноземних валютах

Операції в іноземній валюті первісно визнаються у валюті подання шляхом конвертації сум з іноземної валюти в українську гривню за обмінним курсом, що діяв на дату операції.

Управлінський персонал вважає, що офіційні курси Національного банку України (НБУ) забезпечують найкраще наближення до курсів, що діють на звітну дату. Таким чином, у підготовці цієї окремої фінансової звітності застосовуються офіційні курси НБУ, отримані з офіційно-опублікованих джерел, для переведення операцій і залишків в іноземній валюті.

На 31 грудня курс гривні до основних валют представлений таким чином:

	2019	2018
Долар США	23.68620	27.68826
Євро	26.42200	31.71414

Гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземній валюті, конвертуються в гривню за обмінним курсом встановленим НБУ на дату балансу.

Прибуток або збиток від курсових різниць по монетарних статтях – це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою на ефективну процентну ставку і платежі протягом періоду, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, що діяли на дату

визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, що діяли на дату операції.

Курсові різниці, що виникають в результаті перерахування, визнаються у прибутку або збитку, за винятком різниць, що виникають при перерахуванні інструментів капіталу, для яких зміни справедливої вартості визнаються в іншому сукупному доході.

(б) Фінансові інструменти

(i) Визнання та початкова оцінка

Первісне визнання дебіторської заборгованості здійснюється на дату її виникнення.

Первісне визнання всіх інших фінансових активів та фінансових зобов'язань здійснюється на дату укладення угоди, коли Компанія стає стороною договору про фінансовий інструмент. Звичайне придбання або продаж фінансових активів визнається в обліку за датою операції. Фінансовий актив (якщо він не є дебіторською заборгованістю без суттєвої фінансової складової) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю, плюс, в разі, якщо вони не відображаються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки як прибутків або збитків (FVTPL), витрати на операцію, безпосередньо пов'язані з його придбанням або емісією. Первісна оцінка дебіторської заборгованості без суттєвої фінансової складової відбувається за ціною операції.

Припинення визнання фінансових активів Компанією відбувається, якщо закінчується строк дії прав Компанії відповідно до договору на отримання грошових коштів від фінансових активів або якщо вона передає передбачені договором права на отримання грошових коштів від фінансових активів в рамках операції без збереження практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних із правом володіння фінансовим активом.

Компанія бере участь в операціях, за допомогою яких передає активи, визнані у звіті про фінансовий стан, але зберігає всі або майже всі ризики та винагороди від переданих активів. У таких випадках визнання переданих активів не припиняється.

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Компанія також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання, що базується на модифікованих умовах, визнається за справедливою вартістю.

В разі припинення визнання фінансового зобов'язання різниця між балансовою вартістю та сплаченою винагородою (включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті на себе зобов'язання) визнається у звіті про прибутки та збитки.

(ii) Класифікація та подальша оцінка фінансових активів

Фінансові активи Компанії включають торгову та іншу дебіторську заборгованість, а також грошові кошти та їх еквіваленти, та класифікуються як фінансові активи за категорією амортизованої вартості.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом наступним умовам і не оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL):

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Ці активи згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість зменшується на суму збитків від зменшення корисності. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються у звіті про прибутки та збитки. Будь-який прибуток або збиток при припиненні визнання визнається в прибутку чи збитку.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів на поточних рахунках, грошові кошти у дорозі та депозити на вимогу.

(iii) Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання класифікуються як оцінені за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL). Фінансове зобов'язання класифікується як оцінене за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL), якщо воно відповідає визначенню утримуваного для торгівлі або визначається як таке при первісному визнанні. Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL), оцінюються за справедливою вартістю, а чисті прибутки та збитки, включаючи будь-які процентні витрати, визнаються у прибутках або збитках (крім змін за рахунок зміни кредитного рейтингу Компанії, що визнаються через інший сукупний дохід). Інші фінансові зобов'язання згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць визнаються у звіті про прибутки та збитки. Будь-який прибуток або збиток при припиненні визнання визнається в прибутку чи збитку.

Компанія оцінює всі свої фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю.

(iv) Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань проводиться, і чиста сума відображається у звіті про фінансовий стан, тоді і тільки тоді, коли Компанія у даний час має юридично забезпечене право на взаємозалік визнаних сум і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання. У даний час Компанія має юридично забезпечене право на взаємозалік, якщо воно не залежить від будь-яких майбутніх подій і може бути реалізоване як у ході звичайної діяльності, так і у випадку дефолту, неплатоспроможності чи банкрутства Компанії та всіх контрагентів.

(в) Інвестиції у дочірні підприємства та асоційовані компанії

Інвестиції у дочірні та асоційовані підприємства відображаються за первісною вартістю або за умовною собівартістю станом на дату переходу до застосування МСФЗ, за вирахуванням збитків від зменшення корисності.

(г) Статутний капітал

Прості акції

Прості акції класифікуються як власний капітал. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з випуском простих акцій та опціонів на акції, визнаються як зменшення власного капіталу за вирахуванням будь-якого податкового впливу.

(д) Основні засоби

Визнання та оцінка

Одиниці основних засобів відображаються за переоціненою вартістю, що являє собою справедливу вартість, за вирахуванням накопиченого зносу і накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності.

З метою визначення справедливої вартості основних засобів управлінський персонал залучає незалежного професійного оцінювача. Методологія, що застосовується для визначення справедливої вартості, включає метод чистої вартості заміщення (для специфічних одиниць основних засобів), метод порівняння з ринковою вартістю аналогічних основних засобів (для тих одиниць основних засобів, для яких існує активний ринок), методи дисконтованих грошових потоків, а також аналіз витрат на будівництво нових одиниць основних засобів.

Переоцінка основних засобів проводиться з достатньою регулярністю з тим, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від вартості, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на дату звітності.

Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти обліковуються як окремі одиниці основних засобів.

Прибуток та збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів і визнаються на нетто-основі в прибутку або збитку. При продажу переоцінених активів будь-які суми, включені до резерву переоцінки, що відносяться до цих активів, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Переоцінка

Збільшення вартості одиниці основних засобів у результаті переоцінки визнається в іншому сукупному доході та відображається у власному капіталі у складі резерву переоцінки, за винятком тих випадків, коли воно сторнує зменшення вартості тієї ж одиниці в результаті попередньої переоцінки, відображене в прибутку або збитку. У таких випадках воно визнається в прибутку або збитку. Зменшення вартості одиниці основних засобів у результаті переоцінки визнається в прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли воно сторнує збільшення вартості тієї ж одиниці в результаті попередньої переоцінки, відображене безпосередньо у складі іншого сукупного доходу. У таких випадках воно визнається у складі іншого сукупного доходу.

Подальші витрати

Подальші витрати, які відносяться до об'єкту основних засобів, капіталізуються лише у випадку, якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані із зазначеними витратами. Витрати на поточне обслуговування основних засобів визнаються у складі прибутку або збитку у момент виникнення.

Знос

Знос одиниць основних засобів нараховується з моменту, коли вони встановлені та готові до використання, або, якщо йдеться про активи, створені власними силами суб'єкта господарювання, з моменту, коли створення активу завершено і він готовий до використання. Знос нараховується на основі вартості активу, зменшених на його ліквідаційну вартість. Компанія проводить оцінку значних компонентів окремих активів, і якщо будь-який компонент має строк корисного використання, відмінний від строків використання решти компонентів такого активу, знос на такий компонент нараховується окремо.

Знос визнається у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом розрахункових строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів з дати, коли він є готовим для використання, оскільки така практика найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, притаманних цьому активу. Знос орендованих активів нараховується протягом меншого з двох строків: строку їх корисного використання або

строку оренди, крім випадків, коли можна обґрунтовано вважати, що Компанія отримає право власності до кінця строку оренди. Знос на землю та незавершене будівництво (незавершені капітальні інвестиції) не нараховується. Різниця між зносом, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та зносом, що базується на первісній вартості активу, переноситься з резерву дооцінки до нерозподіленого прибутку.

Строки корисного використання основних засобів (за основними групами) такі:

Будівлі, споруди	15-60 років
Виробниче обладнання	5-35 років
Транспортні засоби	5-25 років
Інструменти, прилади та офісне обладнання	4-10 років
Інше	2-12 років

Методи нарахування зносу, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються в кінці кожного фінансового року і, якщо це необхідно, коригуються.

(е) Нематеріальні активи

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, придбані Компанією, що мають визначені строки корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Подальші витрати

Подальші витрати, пов'язані з нематеріальним активом, капіталізуються тільки тоді, коли вони збільшують економічні вигоди, які може принести даний актив у майбутньому, та можуть бути достовірно оцінені. Всі інші витрати, включаючи витрати на гудвіл та бренди, створені всередині Компанії, визнаються у прибутку або збитку в тому періоді, в якому вони були понесені.

Амортизація

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або іншу суму, яка використовується замість собівартості, за вирахуванням його ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається в прибутку або збитку з використанням прямолінійного методу протягом розрахункових строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, властивих активу. Розрахункові строки корисного використання нематеріальних активів за поточний та порівняльний періоди складають від 2 до 10 років.

Методи нарахування амортизації, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються в кінці кожного фінансового року і, якщо це необхідно, коригуються.

(е) Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість утримується з метою отримання доходу від оренди або для збільшення вартості капіталу, або ж і з тією, і з іншою метою.

Інвестиційна нерухомість відображена за справедливою вартістю. Зміни справедливої вартості відображаються у прибутку або збитку. Майнові інтереси за договорами операційної оренди не класифікуються як інвестиційна нерухомість.

Будь-який дохід або збиток, що виник унаслідок продажу інвестиційної нерухомості (розрахований як різниця між надходженнями від продажу інвестиційної нерухомості та її балансовою вартістю) відображаються у прибутку або збитку.

У випадку продажу інвестиційної нерухомості, яка була визнана в складі основних засобів, будь-які суми включені до резерву переоцінки, що відносяться до цього активу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

(ж) Оренда

Починаючи з 1 січня 2019 р., Компанія використовує МСФЗ 16 «Оренда» для обліку орендних договорів. Згідно з цим стандартом Компанія, як орендар, повинна визнавати актив у формі права користування на дату початку оренди, що являє собою право використовувати базовий актив, і зобов'язання з оренди, що являє собою обов'язок здійснювати орендні платежі. При цьому Компанія повинна відображати витрати з амортизації активів в формі права користування і процентні витрати, що відносяться до зобов'язань з оренди.

Компанія використовує передбачені необов'язкові звільнення від вимог стандарту щодо короткострокової оренди та оренди об'єктів з низькою вартістю. Окрім договорів оренди муніципальних земельних ділянок, Компанія не має суттєвих нерозривних договорів оренди, та більшість договорів мають короткостроковий характер. Орендні платежі, що відносяться до договорів оренди муніципальних земельних ділянок, не включаються до оцінки зобов'язання з оренди згідно з вимогами МСФЗ 16. Отже витрати з оренди, як і раніше, визнаються за прямолінійним методом протягом строку дії договору.

Відповідно до вищевикладеного, ефект від переходу на МСФЗ 16 є для Компанії несуттєвим.

Компанія, як орендодавець, продовжує класифікувати оренду як фінансова оренда або операційна оренда.

(з) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох вартостей: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації. Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням розрахункових витрат на завершення та збут.

Собівартість запасів визначається за формулою середньозваженої собівартості та включає витрати на придбання запасів, витрати на виробництво або переробку, а також інші витрати на їх доставку до теперішнього місцезнаходження і приведення їх у стан, придатний для використання.

(и) Зменшення корисності

(і) Зменшення корисності - фінансові активи

Компанія використовує модель «очікуваних кредитних збитків» («ОКЗ»). Ця модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та контрактних активів, але не застосовується до інвестицій в інструменти капіталу.

Сума резерву на покриття збитків оцінюється на основі однієї з підстав:

- очікуваних кредитних збитків за 12 місяців, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати;
- очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок усіх можливих випадків дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента.

Резерви на покриття збитків за торговою та іншою дебіторською заборгованістю завжди оцінюються сумою, що дорівнює сумі ОКЗ на весь строк дії фінансового інструменту.

Для залишків грошових коштів та їх еквівалентів у банках Компанія оцінює ОКЗ за 12 місяців, якщо не відбулося значного підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Компанія вважає, що значне підвищення кредитного ризику має місце, якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 30 днів.

Фінансовий актив відноситься Компанією до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- якщо малоймовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Компанією будуть погашені в повному обсязі без застосування Компанією таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності); або
- якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 90 днів.

Максимальним періодом при оцінці ОКЗ є максимальний період за договором, протягом якого Компанія наражається на кредитний ризик.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Компанії відповідно до договору, і грошовими потоками, які Компанія очікує отримати).

Очікувані кредитні збитки дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожну звітну дату Компанія оцінює, чи є кредитно-знеціненими фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю. Вважається, що фінансовий актив є кредитно-знеціненим, коли має місце одна чи більше подій, що мають значний негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Подання зменшення корисності

Суми резерву під збитки від фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, вираховуються з валової балансової вартості активів.

Втрати від зменшення корисності виданої фінансової допомоги, включеної до складу іншої дебіторської заборгованості, відображаються у складі фінансових витрат, від зменшення корисності торгової дебіторської заборгованості і грошових коштів та їх еквівалентів – у складі операційних витрат, та не показуються окремо у звіті про фінансові результати через міркування суттєвості.

(ii) Зменшення корисності – Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів Компанії, за винятком виробничих запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну дату звітності з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисності. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів. Суми очікуваного відшкодування нематеріальних активів, що мають невизначені строки корисного використання або ще не готові до використання, оцінюються щороку у ту саму дату. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові кошти (ОГГК), перевищує суму очікуваного відшкодування.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на збут. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх теперішньої вартості з використанням ставки дисконту без урахування

ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, притаманні відповідному активу або ОГГК. Для цілей тестування на предмет зменшення корисності активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує приток грошових коштів від безперервного використання відповідного активу, що практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи груп активів чи ОГГК.

Збитки від зменшення корисності визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисності, визнані щодо ОГГК, розподіляються на пропорційній основі та зменшують балансову вартість активів, які входять до складу ОГГК (групи ОГГК).

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередні періоди, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності сторнується, якщо відбулася зміна оцінок, що використовуються для визначення суми відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки у випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, що була б визначена, за вирахуванням зносу або амортизації, якщо збиток від зменшення корисності не був визнаний взагалі.

(i) Зобов'язання по виплатах працівникам

Державні пенсійні програми з визначеними внесками

Компанія здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника. Такі суми відносяться на витрати по мірі відрахування. Сплата єдиного соціального внеску здійснюється в національній валюті шляхом внесення сум єдиного внеску на рахунки Державної фіскальної служби України.

Державні пенсійні програми з визначеною виплатою

Компанія здійснює разові виплати своїм працівникам при виході на пенсію, а також щоквартальні пенсійні виплати працівникам, які мають тривалий стаж роботи, в порядку, передбаченому колективним договором.

Крім того, Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, здійснюваних державою працівникам, які працювали на шкідливому виробництві або в тяжких умовах, і, отже, мають право виходу на пенсію і на відповідне пенсійне забезпечення до настання пенсійного віку, передбаченого законодавством України.

Чиста сума зобов'язання Компанії за пенсійними програмами з визначеною виплатою розраховується окремо для кожної програми шляхом оцінки суми майбутніх виплат, заробленої працівниками у поточному і попередніх періодах. Після цього сума виплат дисконтується з метою визначення її теперішньої вартості, а справедлива вартість активів програми вилучається з обліку.

Ставка дисконту визначається з урахуванням різних джерел інформації, включаючи доходність на дату звітності по українських державних та високоліквідних корпоративних довгострокових облігаціях.

Розрахунок здійснюється з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць. Якщо результати розрахунку свідчать про отримання вигоди Компанією, визнаний актив обмежується чистою загальною сумою вартості будь-яких невизнаних послуг, наданих раніше, і теперішньою вартістю будь-яких майбутніх виплат за рахунок програми або зменшення сум майбутніх внесків за програмою. Для цілей розрахунку теперішньої вартості економічних вигод враховуються будь-які вимоги щодо мінімального рівня фінансування, які стосуються будь-якої пенсійної програми Компанії. Компанія отримує економічну вигоду, якщо ця вигода може бути реалізована протягом строку дії програми або при погашенні зобов'язань за програмою.

Зміни в теперішній вартості зобов'язань з виплати працівникам у вигляді актуарних прибутків або збитків визнаються одразу по мірі їх настання в іншому сукупному доході. Всі інші зміни в поточній вартості зобов'язань визнаються одразу по мірі їх настання в прибутках або збитках.

(і) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія внаслідок події, що сталася в минулому, має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке можна оцінити достовірно, і існує ймовірність того, що для погашення даного зобов'язання необхідно буде використання економічних ресурсів. Сума забезпечення визначається шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і, там, де це доцільно, ризики, притаманні певному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається у складі фінансових витрат.

(й) Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Податок на прибуток визнається в прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході. У такому разі він визнається в іншому сукупному доході або у власному капіталі.

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподатковуваного прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або практично введені в дію на дату звітності, і будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки. Поточний податок до сплати також включає будь-яке податкове зобов'язання, яке виникає внаслідок оголошення дивідендів.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів і зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, які використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок не визнається за тимчасовими різницями, що виникають при первісному визнанні активів чи зобов'язань в результаті здійснення операції, що не є об'єднанням бізнесу, яка не впливає ані на бухгалтерський, ні на оподатковуваний прибуток або збиток.

Відстрочений податок оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць в момент їх сторнування, відповідно до законодавства, що діє або практично введене в дію на дату звітності.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються, коли існує законне право на взаємозарахування поточних активів та зобов'язань, якщо вони відносяться до податку на прибуток, що стягується одним і тим самим податковим органом з одного й того самого оподатковуваного суб'єкта господарювання, або з різних суб'єктів господарювання, але ці суб'єкти господарювання мають намір провести розрахунки за поточними податковими зобов'язаннями та активами на нетто-основі, або їх податкові активи будуть реалізовані одночасно з погашенням їх податкових зобов'язань.

Відстрочений податковий актив визнається по невикористаних податкових збитках, податкових кредитах та тимчасових різницях, що відносяться на витрати для цілей оподаткування, якщо існує ймовірність отримання в майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого вони можуть бути реалізовані. Відстрочені податкові активи переглядаються на кожну дату звітності та зменшуються, коли реалізація відповідної податкової вигоди більше не є ймовірною.

(к) Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Компанія визначає договір з клієнтом як угоду між двома або більше сторонами, яка створює права та обов'язки, забезпечені правовою санкцією, де клієнт це сторона, що купує товари та послуги, які є результатом звичайної діяльності Компанії, в обмін на винагороду. Забезпечення прав та обов'язків за договором правовою санкцією є питанням закону. Договори з клієнтами складаються у письмовій формі.

Дохід оцінюється на основі винагороди, що очікується за контрактом з клієнтом, і виключає суми, отримані від імені третіх сторін. Компанія визнає дохід, коли передає контроль над продукцією або послугою клієнту. Доходи представлені за вирахуванням очікуваних відшкодувань та знижок клієнтам.

Реалізація продукції

Компанія реалізує товари за контрактами з різними умовами їх доставки та умовами передачі ризиків та винагороди.

Момент передачі ризиків та винагород залежить від конкретних умов договорів купівлі-продажу. Як правило, передача відбувається при доставці продукції перевізникові на умовах постачання FOB («Вільно на борту») та CPT («Перевезення сплачене до»).

Компанія визнає продаж товарів, коли клієнт отримує над ними контроль. Ознаки того, чи був переданий контроль, оцінюються керівним персоналом для кожного контракту, та включають такі ознаки щодо клієнта:

- має поточне зобов'язання здійснити оплату;
- фізично володіє;
- має юридичне право;
- прийняв ризики та вигоди від володіння; а також
- прийняв актив.

Для контрактів, які дозволяють клієнту повернути товар, виручка визнається якщо існує дуже велика ймовірність того, що не відбудеться суттєвого сторнування суми сукупного доходу. Тому визнана виручка коригується на суми очікуваних повернень, що оцінюються на основі історичних даних для конкретного типу товарів.

У ході більшості своїх операцій з продажів товарів Компанія передає контроль та визнає реалізацію у момент, коли товари було передано у розпорядження покупцеві у визначеному місці, після чого покупець несе всі витрати та ризики, пов'язані з цими товарами. Відповідна доставка та завантаження здійснюються до того, як контроль над товаром був переданий покупцю, і не визнається окремого обов'язку щодо виконання зобов'язань, пов'язаних із транспортуванням та завантаженням.

Компоненти фінансування

Компанія не має договорів, за якими період між передачею обіцяних товарів або послуг покупцеві та їх оплатою покупцем становитиме більше одного року. Внаслідок цього, як практичне звільнення, Компанія не вносить коригувань щодо цін операцій з урахуванням впливу суттєвого компоненту фінансування, якщо Компанія очікує, на дату заключення контракту, що період між передачею обіцяних товарів та послуг за контрактом клієнту та оплатою за ці товари та послуги буде менше ніж один рік.

(л) Інші фінансові доходи та фінансові витрати

До складу інших фінансових доходів входять процентний дохід по інвестованих коштах, дохід від дисконтування фінансових інструментів, прибуток від вибуття інвестицій і прибуток від

курсів різниць по кредитах та позиках. Процентний дохід визнається по мірі нарахування в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату процентів, знецінення фінансових інвестицій, процентні витрати по зобов'язаннях з довгострокових виплат працівникам, витрати від дисконтування фінансових інструментів, збитки від зменшення корисності, визнані по відношенню до фінансових активів (за винятком дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги), витрати по виданим гарантіям, інші фінансові витрати. Витрати на позики, які не відносяться безпосередньо до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, визнаються в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що відносяться до залишків отриманих кредитів, відображаються як інші фінансові доходи або фінансові витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що відносяться до залишків поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, відображаються як інші операційні доходи або інші операційні витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

(м) Звітність за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Компанії, що здійснює господарську діяльність, в результаті якої вона може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими компонентами Компанії. Усі результати операційного сегмента регулярно аналізуються управлінським персоналом з метою прийняття рішень щодо виділення ресурсів для сегменту та оцінки ефективності його діяльності.

Результати за сегментом, які звітуються управлінському персоналу, містять як статті, що безпосередньо мають відношення до сегменту, так і статті, що можуть бути обґрунтовано віднесені до нього. Статті, що не віднесені до сегменту містять, головним чином, корпоративні активи, витрати головного офісу, активи та зобов'язання з податку на прибуток.

Капітальні витрати сегмента – це загальна сума витрат, понесених протягом року на придбання основних засобів та нематеріальних активів.

Управлінський персонал вважає, що Компанія здійснює свою діяльність в одному сегменті значному для цієї окремої звітності, а саме сегменті виробництва чавуну та сталі. Розкриття доходів за видами продукції, а також за географічною ознакою, представлене в примітці 16. Інформація про концентрацію доходів представлена в примітці 24(б). Інформація про місцезнаходження необоротних активів Компанії представлена у примітці 5.

(н) Прибуток на акцію

Компанія представляє дані щодо чистого та скоригованого чистого прибутку на одну акцію по своїх простих акціях. Чистий прибуток на акцію розраховується шляхом ділення прибутку або збитку, що відноситься до власників простих акцій Компанії, на середньозважену кількість простих акцій, що перебувають в обігу протягом періоду. Скоригований чистий прибуток на акцію розраховується шляхом коригування прибутку або збитку, що відноситься до власників простих акцій, і середньозваженої кількості простих акцій в обігу, з урахуванням утримуваних власних акцій, на вплив усіх потенційних простих акцій з розбавляючим ефектом.

(о) Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті

Деякі нові стандарти та зміни до стандартів набирають чинності для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 року, при цьому дозволяється їх завчасне застосування; однак, Компанія передчасно не застосувала нові або змінені стандарти при складанні цієї окремої фінансової звітності.

Наступні поправки до стандартів і роз'яснення, як очікується, не матимуть значного впливу на окрему фінансову звітність Компанії:

- Поправки до посилань на концептуальні основи фінансової звітності в стандартах МСФЗ;
- Визначення бізнесу (поправки до МСФЗ 3);
- Визначення поняття «значний» (поправки до МСБУ 1 та МСБУ 8);
- МСФЗ 17 «Договори страхування».

4 Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як фінансових, так і нефінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана при продажі активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної господарської операції між учасниками на момент оцінки. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання. При оцінці справедливої вартості нефінансового активу враховується здатність учасника ринку отримувати економічну вигоду шляхом максимального та ефективного використання активу або шляхом продажу активу іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив максимально та ефективно.

(а) Основні засоби та інвестиційна нерухомість

Справедлива вартість об'єктів нерухомості та інвестиційної нерухомості заснована на ринковій вартості. Ринкова вартість об'єкта нерухомості являє собою розрахункову оцінку суми, на яку даний об'єкт нерухомості може бути обміняний (після належного вивчення ринку) станом на дату проведення оцінки в результаті угоди між обізнаними, незалежними один від одного покупцем і продавцем, бажаючими здійснити таку операцію. При визначенні справедливої вартості машин, устаткування, інвентарю і приладдя застосовується ринковий підхід і витратний підхід з використанням оголошених ринкових цін (котирувань) на подібні об'єкти, якщо такі є в наявності.

У разі відсутності оголошених ринкових цін (котирувань) справедлива вартість основних засобів визначається, головним чином, на основі вартості заміщення за вирахуванням зносу. Відповідно до цього методу, враховується вартість відновлення або заміщення основних засобів, скоригована на фізичний, функціональний чи економічний знос, а також на старіння.

(б) Дольові та боргові цінні папери

Справедлива вартість дольових і боргових цінних паперів визначається на основі їх остаточної ціни пропозиції на звітну дату або, у разі відсутності їх котирування, з використанням того чи іншого методу оцінки вартості.

(в) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Справедлива вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості оцінюється як теперішня вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою процентною ставкою станом на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації або у разі отримання дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості в результаті об'єднання бізнесу.

(г) Непохідні фінансові зобов'язання

Справедлива вартість, що визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі теперішньої вартості майбутніх грошових потоків по основній сумі і відсотках, дисконтованих за ринковою процентною ставкою станом на звітну дату. Ринкова процентна ставка по фінансовій оренді визначається виходячи з процентної ставки за аналогічними орендними договорами.

(д) Ієрархія джерел визначення справедливої вартості

Нижче у таблиці аналізуються активи та зобов'язання, які не мають одноразовий характер та обліковуються за справедливою вартістю. Різні рівні ієрархії визначені таким чином:

- Рівень 1: оцінка ґрунтується на котирувальних (не скоригованих) цінах на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, до яких Компанія має доступ на дату оцінки;
- Рівень 2: оцінка ґрунтується на вхідних даних, інших, ніж котирування цін, включених до Рівня 1, які є доступними на ринку для активу або зобов'язання прямо чи опосередковано;
- Рівень 3: оцінка ґрунтується на вхідних даних щодо активу чи зобов'язання, які є недоступними на ринку.

Компанія визнає перехід між рівнями ієрархії джерел визначення справедливої вартості на кінець звітного періоду у якому така зміна відбулася.

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. ієрархія джерел визначення справедливої вартості складається з таких даних:

<i>(у тисячах гривень)</i>		2019	2018
Основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та нематеріальні активи (примітка 5)	Рівень 2	1,753,518	573,726
Основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та нематеріальні активи (примітка 5)	Рівень 3	24,010,162	21,293,334
Інвестиційна нерухомість	Рівень 3	6,741	6,741
		<hr/> 25,770,421 <hr/>	<hr/> 21,873,801 <hr/>

Протягом 2019 року змін в ієрархії джерел визначення справедливої вартості не відбувалося. Інформація про вхідні дані, що використовувалися при визначенні справедливої вартості згідно з Рівнем 3, наведена у примітці 5.

5 Основні засоби та нематеріальні активи (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1000-1012)

Рух основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., представлений таким чином:

(у тисячах гривень)

	Земля та будівлі	Виробни- че облад- нання	Транспорт- ні засоби	Інструмен- ти, прила- ди та офіс- не облад- нання	Інше	Незавер- шені капітальні інвестиції	Усього
<i>Вартість або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2019 р.	9,327,830	12,388,368	596,969	185,227	71,367	1,293,019	23,862,780
Надходження	103	140,296	72,626	25,543	62,389	1,891,869	2,192,826
Передачі	401,348	1,333,532	74,104	9,722	425	(1,819,131)	-
Вибуття	(20,358)	(305,902)	(4,047)	(554)	(31,972)	(193,506)	(556,339)
Чисте сторно (зменшення корисності), відображене у прибутку та збитку	(114,269)	(340,800)	6,251	(5,250)	3	(52,962)	(507,027)
Переоцінка (сторнування переоцінки), відображена у іншому сукупному доході	1,364,050	(598,942)	107,932	(43,668)	(57,577)	(355)	771,440
На 31 грудня 2019 р.	10,958,704	12,616,552	853,835	171,020	44,635	1,118,934	25,763,680
<i>Накопичений знос та амортизація</i>							
На 1 січня 2019 р.	(404,861)	(1,431,506)	(87,374)	(32,726)	(39,253)	-	(1,995,720)
Нарахований знос та амортизація	(428,303)	(1,416,802)	(96,611)	(37,692)	(50,251)	-	(2,029,659)
Вибуття	17,360	298,329	2,999	305	31,927	-	350,920
Переоцінка, відображена у іншому сукупному доході	815,804	2,549,979	180,986	70,113	57,577	-	3,674,459
На 31 грудня 2019 р.	-	-	-	-	-	-	-
<i>Залишкова вартість</i>							
На 31 грудня 2019 р.	10,958,704	12,616,552	853,835	171,020	44,635	1,118,934	25,763,680

Нематеріальні активи включені до складу групи «Інше». Знос і амортизаційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., на суму 1,934,562 тисячі гривень були віднесені на собівартість виробленої продукції, витрати на суму 42,365 тисяч гривень – на адміністративні витрати, витрати на суму 5,070 тисяч гривень – на витрати на збут, витрати на суму 1,452 тисячі гривень – на інші операційні витрати і витрати на суму 46,210 тисяч гривень відображені згорнуто з доходами по оренді в складі інших операційних доходів (амортизація основних засобів, переданих в операційну оренду).

Рух основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	Земля та будівлі	Виробни- че облад- нання	Транспорт- ні засоби	Інструмен- ти, прила- ди та офіс- не облад- нання	Інше	Незавер- шені капітальні інвестиції	Усього
<i>Вартість або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2018 р.	8,955,837	11,282,766	555,450	151,558	27,393	1,408,344	22,381,348
Надходження	357	93,713	17,064	29,434	43,847	1,630,698	1,815,113
Передачі	419,004	1,058,362	29,370	6,140	196	(1,513,072)	-
Вибуття	(8,041)	(23,569)	(2,702)	(1,290)	(68)	(16,021)	(51,691)
Чисте сторно (зменшення корисності), відображене у прибутку та збитку	365	2,874	60	39	(1)	(211,940)	(208,603)
Сторнування переоцінки, відображене у іншому сукупному доході	(39,692)	(25,778)	(2,273)	(654)	-	(4,990)	(73,387)
На 31 грудня 2018 р.	9,327,830	12,388,368	596,969	185,227	71,367	1,293,019	23,862,780
<i>Накопичений знос та амортизація</i>							
На 1 січня 2018 р.	-	-	-	-	-	-	-
Нарахований знос та амортизація	(406,563)	(1,443,470)	(88,173)	(32,842)	(39,269)	-	(2,010,317)
Вибуття	418	7,832	718	60	16	-	9,044
Переоцінка, відображена у іншому сукупному доході	1,284	4,132	81	56	-	-	5,553
На 31 грудня 2018 р.	(404,861)	(1,431,506)	(87,374)	(32,726)	(39,253)	-	(1,995,720)
<i>Залишкова вартість</i>							
На 31 грудня 2018 р.	8,922,969	10,956,862	509,595	152,501	32,114	1,293,019	21,867,060

Нематеріальні активи включені до складу групи «Інше». Знос і амортизаційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., на суму 1,920,022 тисячі гривень були віднесені на собівартість виробленої продукції, витрати на суму 33,612 тисяч гривень – на адміністративні витрати, витрати на суму 4,248 тисяч гривень – на витрати на збут, витрати на суму 1,441 тисяча гривень – на інші операційні витрати і витрати на суму 50,994 тисячі гривень відображені згорнуто з доходами по оренді в складі інших операційних доходів (амортизація основних засобів, переданих в операційну оренду).

Переоцінка основних засобів на 31 грудня 2019 р.

На 31 грудня 2019 р. незалежний оцінювач провів переоцінку основних засобів Компанії для визначення їхньої справедливої вартості.

Більша частина основних засобів – це вузькоспеціалізоване обладнання, яке нечасто продається на відкритому ринку, крім випадків, коли це відбувається в рамках господарської діяльності, що продовжується. Крім кількох будівель, оцінка вартості яких була проведена на основі останніх ринкових операцій з аналогічними будівлями, що знаходяться у аналогічному технічному стані, ринок для подібних основних засобів не є активним в Україні і не забезпечує достатньої кількості порівняних продажів, що не дає можливості використовувати ринковий підхід для визначення справедливої вартості.

Тому справедлива вартість основних засобів була визначена, головним чином, із використанням методу вартості заміщення за вирахуванням амортизації. Згідно з цим методом, враховується вартість відновлення або заміщення основних засобів, скоригована на фізичну, функціональну чи економічну амортизацію, а також на моральне старіння. Економічне знецінення було визначено з застосуванням методу дисконтованих грошових потоків.

Вартість заміщення за вирахуванням амортизації оцінюється на основі даних, отриманих із внутрішніх джерел, і за результатами аналізу українського і міжнародних ринків для аналогічних основних засобів. Різні ринкові дані зібрані з опублікованої інформації, каталогів, статистичних даних тощо. Крім того, до процесу оцінки залучались галузеві експерти і постачальники основних засобів як в Україні, так і за кордоном.

На 31 грудня 2019 р. також був зроблений аналіз наявності економічного знецінення із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків при визначенні справедливої вартості основних засобів, в результаті якого було визнано додаткове знецінення основних засобів.

При проведенні тестування дисконтованих грошових потоків на 31 грудня 2019 р. були використані такі основні припущення:

	Припущення	Чутливість
Темпи зростання обсягів продаж	Прогнозується, що зростання обсягів продаж складатиме від 0.2% до 5.7% протягом 2021 - 2024 рр., що дає в результаті середньозважене значення зростання 3.5%	Чим вище оцінені темпи зростання обсягів продаж, тим вище оцінена справедлива вартість
Маржа EBITDA	Маржа EBITDA прогнозується у діапазоні 8.4% до 16.4%, що дає в результаті середньозважене значення маржі EBITDA 14.0%	Чим вище оцінені параметри маржі EBITDA, тим вище оцінена справедлива вартість
Ставка дисконту	Ставка дисконту прогнозується на рівні 18.74%	Чим нижче оцінена ставка дисконту, тим вище оцінена справедлива вартість

Активи, передані в заставу

На 31 грудня 2019 р. основні засоби, балансова вартість яких становить 3,952,488 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 3,864,874 тисячі гривень), передані у заставу для забезпечення банківських кредитів та позик (див. примітку 25(б)).

Географічне знаходження

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. основні засоби та нематеріальні активи Компанії знаходяться в Україні.

Аналіз зміни справедливої вартості основних засобів на 31 грудня 2018 р.

На 31 грудня 2018 р. управлінський персонал провів аналіз потенційної зміни справедливої вартості основних засобів Компанії. Для цілей аналізу були враховані наступні фактори:

- В 2018 р. Компанія перевиконала бюджетні дані по продажам, які були враховані в моделі на економічне знецінення із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків при визначенні справедливої вартості основних засобів на 31 грудня 2017 р.;
- В 2018 р. ревальвація курсу гривні по відношенню до долара США склала приблизно 1% в порівнянні з девальвацією на 5% в 2017 р.;
- В 2018 р. відбулися несуттєві зміни в індексах цін на будівельно-монтажні роботи та цін виробників промислової продукції.

В результаті проведеного аналізу управлінський персонал оцінив, що балансова вартість основних засобів на 31 грудня 2018 р. суттєво не відрізняється від їх справедливої вартості.

Балансова вартість при використанні методу історичної вартості

Балансова вартість основних засобів, що була б включена в окрему фінансову звітність, якби основні засоби були відображені за вартістю придбання, за вирахуванням накопиченої амортизації і накопичених збитків від зменшення корисності, представлена таким чином:

(у тисячах гривень)	Земля та будівлі	Виробни- че обладнан- ня	Транспо- ртні засоби	Інстру- менти, прилади та офісне обладнан- ня	Інше	Незавер- шені капітальні інвестиції	Усього
На 31 грудня 2018 р. (не перевірено аудитом)	2,974,186	5,412,975	269,760	124,218	32,113	1,335,145	10,148,397
На 31 грудня 2019 р. (не перевірено аудитом)	3,174,623	6,072,214	372,816	128,948	44,634	1,209,107	11,002,342

6 Фінансові інвестиції (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1035)

Фінансові інвестиції на 31 грудня представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Вид діяльності	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2019 р. % власності	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2018 р. % власності
ПрАТ «ЗЗРК»	Видобування	641,569	29.52 %	641,569	29.52 %
ПрАТ «Запоріжжкокс»	Промисловість	296,972	42.77 %	296,972	42.77 %
ПрАТ «Запоріжвогнетрив»	Виробництво вогнетривів	48,116	49.21 %	48,116	49.21 %
ТОВ «Гірничодобувна компанія «Мінерал»	Промисловість	42,092	49.71 %	42,092	49.71 %
Інші компанії	н/д	9,613	н/д	9,613	н/д
		1,038,362	-	1,038,362	-

Всі фінансові інвестиції відносяться до компаній, що зареєстровані в Україні.

Протягом 2018 року Компанія викупила інвестиції ПрАТ «Запоріжвогнетрив» у ТОВ «Ленд Схід 2007» та ТОВ «Ленд Північ 2007» на суму 20,224 тисячі гривень.

Протягом 2019 року зменшення корисності фінансових інвестицій не відбулось (2018 р.: 84,520 тисяч гривень).

7 Запаси (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1100-1104)

У 2019 році сировина, витратні матеріали і зміни готової продукції та незавершеного виробництва, визнані як собівартість реалізованої продукції, складала 44,503,273 тисячі гривень (2018 р.: 44,795,668 тисяч гривень).

У 2019 році зменшення вартості запасів до чистої вартості реалізації склало 515,276 тисяч гривень (2018 р.: 140,406 тисяч гривень).

8 Дебіторська заборгованість (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1125, 1155)

(а) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1125)

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Металопродукція	6,489,005	15,431,091
Матеріали	1,425,083	1,023,108
Послуги	247,983	127,043
Інше	387,943	450,819
	8,550,014	17,032,061
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності (примітка 13)	(13,924)	(16,403)
	8,536,090	17,015,658

(б) Інша поточна дебіторська заборгованість (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1155)

Інша поточна дебіторська заборгованість на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Поточна дебіторська заборгованість по виданій фінансовій допомозі	18,407,110	18,897,748
Інша поточна дебіторська заборгованість	226,368	395,095
	18,633,478	19,292,843
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності (примітка 13)	(257,504)	(433,702)
	18,375,974	18,859,141

Поточна дебіторська заборгованість по виданій фінансовій допомозі в основному представлена незабезпеченою поворотною безвідсотковою короткостроковою фінансовою допомогою

пов'язаним сторонам в розмірі 18,220,730 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 18,687,730 тисяч гривень) (примітка 27(б)). Ця поточна дебіторська заборгованість була визнана по номінальній вартості станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, оскільки управлінський персонал Компанії вважає, що така номінальна вартість суттєво не відрізняється від її амортизованої вартості. Протягом 2019 року Компанія видала фінансову допомогу пов'язаним сторонам у сумі 74,649,919 тисяч гривень і відобразила її згорнуто з сумою погашення такої безвідсоткової короткострокової фінансової допомоги в сумі 75,116,919 тисяч гривень у рядку 3250 «Інші надходження» в окремому звіті про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 74,223,022 тисячі гривень та 73,146,991 тисяча гривень відповідно у рядку 3290 «Інші платежі»). Оскільки фінансова допомога, видана протягом 2019 року, підлягала сплаті на вимогу відповідно до умов договорів, у Компанії не було витрат від первісного визнання та процентних доходів у зв'язку із вивільненням дисконту.

Інформація про кредитний і валютний ризики Компанії, пов'язані з дебіторською заборгованістю, розкрита у примітці 24.

9 Гроші та їх еквіваленти (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1165-1167)

Гроші та їх еквіваленти на 31 грудня представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Залишки на депозитних банківських рахунках	-	300,000
Залишки на поточних банківських рахунках	101,247	117,369
Банківський акредитив	9,319	6,324
Грошові кошти в дорозі	14	15
	110,580	423,708

У наступній таблиці представлений аналіз банківських депозитів і залишків на банківських рахунках згідно з рейтингами банків, присвоєними рейтинговим агентством Moody's, або їхніми еквівалентами:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Без рейтингу	110,580	423,708
	110,580	423,708

На 31 грудня 2019 р. і 2018 р. банківські депозити і залишки на банківських рахунках не є знеціненими чи простроченими. Більш детальна інформація про кредитний ризик подана у примітці 24.

10 Власний капітал (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1400-1495)

Зареєстрований капітал

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. Компанія має 2,643,681,779 зареєстрованих, випущених і оплачених акцій номінальною вартістю 0.25 гривень за акцію. Усі акції є простими, мають рівні права голосу, а також рівні права на отримання дивідендів і на повернення капіталу.

Прибуток на акцію

У 2019 році розрахунок чистого збитку на акцію проводився на основі збитку, що відноситься до власників простих акцій Компанії, у сумі 4,332,802 тисяч гривень (2018 р.: чистий прибуток у розмірі 4,719,209 тисяч гривень) та середньозваженої кількості простих акцій в обігу, а саме 2,643,681,779 акцій за 2019 і 2018 роки.

У 2019 році розрахунок чистого і скоригованого чистого консолідованого збитку на акцію проводився на основі консолідованого збитку, що відноситься до власників простих акцій Компанії, у сумі 3,880,311 тисяч гривень (2018 р.: чистий прибуток у розмірі 5,053,802 тисячі гривень) та середньозваженої кількості простих акцій в обігу, а саме 2,643,681,779 акцій за 2019 і 2018 роки. Збиток на акцію за 2019 рік, розрахований на основі консолідованого збитку, становить 1.47 гривень на акцію (2018 р.: прибуток на акцію 1.91 гривні).

Дивіденди

Згідно із законодавством України сума дивідендів обмежена сумою нерозподіленого прибутку. У 2019 році і у 2018 році Компанія не оголошувала виплати дивідендів.

Управління капіталом

Політика Компанії передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку господарської діяльності у майбутньому. Управлінський персонал контролює структуру та доходність капіталу. Управлінський персонал намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, і перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

Ані для Компанії, ані для її дочірніх підприємств не передбачені зовнішні вимоги щодо капіталу.

Резервний капітал

Резервний капітал представлений капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал був сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

Капітал у дооцінках

Капітал у дооцінках являє собою дооцінку основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

11 Процентні кредити та позики (Окремий звіт про фінансовий стан, рядки 1510, 1600)

У цій примітці подана інформація про умови процентних кредитів та позик згідно з договорами. Більш детальна інформація про процентний та валютний ризик викладена у примітці 24. Детальна інформація про передані в заставу активи представлена у примітці 25(б).

Умови та строки погашення заборгованості

На 31 грудня 2019 р. умови та строки погашення заборгованості представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	До одного року	Від одного року до п'яти років
Долари США - фіксована ставка 11%	2,321,248	-
Долари США - фіксована ставка 9.5%	57,408	75,554
Долари США - фіксована ставка 10.5%	83,298	-
Долари США - плаваюча ставка 7% (UIRD12m + 3.25%)	91,393	337,529
Гривні - фіксована ставка 19.5%	46,035	16,740
Євро - фіксована ставка 8%	33,083	43,412
	2,632,465	473,235

На 31 грудня 2018 р. умови та строки погашення заборгованості представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	До одного року	Від одного року до п'яти років
Долари США - фіксована ставка 11%	2,713,450	-
Долари США - фіксована ставка 9.5%	98,944	130,154
Долари США - фіксована ставка 10.5%	106,035	82,871
Гривні - фіксована ставка 19.5%	39,647	52,863
Євро - фіксована ставка 8%	58,542	76,791
	3,016,618	342,679

Станом на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. всі процентні кредити та позики забезпечені заставою.

Станом на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. процентні кредити та позики представлені:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Позики від небанківських установ	2,321,248	2,713,450
Процентні кредити від банків	784,452	645,847
	3,105,700	3,359,297

12 Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1520)

Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності, визнані у звіті про фінансовий стан, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам:		
- пільгових пенсій	2,035,054	1,581,247
- виплат при виході на пенсію	111,371	98,463
- матеріальної допомоги непрацюючим пенсіонерам	28,642	24,054
- виплат ветеранам	14,718	12,399
	2,189,785	1,716,163

Зміни у теперішній вартості зобов'язань, визнані в окремому звіті про сукупний дохід за роки, що закінчились 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності на 1 січня	1,716,163	1,579,041
Суми, визнані у фінансових результатах за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:		
Вартість поточних послуг (примітка 21)	54,258	48,601
Вартість (сторнування) раніше наданих послуг (примітка 21)	-	4,332
Процентні витрати по зобов'язаннях з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (примітка 22)	231,606	195,582
	285,864	248,515

Суми, визнані у іншому сукупному доході за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

Актuarні збитки, що виникають від коригування зобов'язань на основі досвіду	261,062	106,641
Актuarні збитки/(прибутки), що виникають від зміни в фінансових припущеннях	88,663	(112,555)
Актuarні (прибутки)/збитки, що виникають від зміни в демографічних припущеннях	(31,212)	8,509
	318,513	2,595

Інші

Здійснені виплати	(130,755)	(113,988)
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності на 31 грудня	2,189,785	1,716,163

Очікувані виплати в 2020 році становлять 143,245 тисяч гривень (2019 р.: 123,059 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 р. середньозважена тривалість зобов'язань складає 12 років (2018 р.: 12 років).

Ключові припущення, використані при визначенні цих зобов'язань, представлені у таблиці:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Ставка дисконту	10.91%	14.03%
Темпи зростання заробітної плати	5.00%	10.00%
Ставка інфляції	5.83%	6.23%
Плинність кадрів	7.00%	6.31%

Оскільки в Україні, як правило, відсутні достовірні ринкові дані, управлінський персонал використовує власні припущення при розрахунку зобов'язань на кожну звітну дату. Фактичні результати можуть суттєво відрізнятися від оцінок, зроблених на звітну дату.

Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі закладеного у бюджет прогнозованого зростання заробітної плати працівників.

Ставка інфляції оцінена на основі очікуваної (прогнозованої) ставки інфляції у майбутньому, враховуючи невизначеність ситуації.

Чутливість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності до основних припущень представлена таким чином:

- зменшення ставки дисконту на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 229,489 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 177,108 тисяч гривень);
- збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 117,153 тисячі гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 65,214 тисяч гривень);
- збільшення ставки інфляції на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 18,613 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 33,637 тисяч гривень).

13 Резерв на покриття збитків від зменшення корисності

Зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги протягом років, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Сальдо на 1 січня (примітка 24(б))	16,403	70,774
Збиток від зменшення корисності	120	37
Списані суми	(173)	(178)
Сторно резерву	(2,426)	(54,230)
Сальдо на 31 грудня (примітка 24(б))	13,924	16,403

Зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності іншої поточної дебіторської заборгованості протягом років, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Сальдо на 1 січня (примітка 24(б))	433,702	350,752
Збиток від зменшення корисності іншої дебіторської заборгованості	2,054	83,772
Списані суми	(178,240)	(61)
Сторно резерву	(12)	(761)
Сальдо на 31 грудня (примітка 24(б))	257,504	433,702

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності торгової та іншої поточної дебіторської заборгованості по суті являє собою очікувані кредитні збитки (див. примітку 24).

14 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1615)

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Сировина і матеріали	15,932,667	17,385,449
Паливо (включаючи коксівне вугілля та кокс)	4,986,131	9,257,943
Газ і електроенергія	1,176,629	761,481
Основні засоби	237,900	139,044
Запасні частини	161,598	73,783
Інше	1,519,830	1,149,809
	24,014,755	28,767,509

Більш детальна інформація про ризик ліквідності та концентрації подана у примітці 24.

15 Інші поточні зобов'язання (Окремий звіт про фінансовий стан, рядок 1690)

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Резерв по гарантіям	595,231	2,330,964
Інше	15,831	43,604
	611,062	2,374,568

(а) Резерв по гарантіях

Протягом 2014 року пов'язана сторона (дочірня компанія) виявилась неплатоспроможна, щоб погасити кредит, по якому Компанія виступила поручителем. Це дає право кредиторам вимагати у Компанії повернення кредиту і невикористаних процентів у сумі 84,186 тисяч доларів США (1,327,492 тисячі гривень на 31 грудня 2014 р.). У 2015 році Компанія втратила контроль

над цією дочірньою компанією (примітка 25(в)) і станом на 31 грудня 2015 р. визнала резерв по цій гарантії в повному розмірі на суму 2,020,520 тисяч гривень. На 31 грудня 2018 року резерв по гарантії складав 84,186 тисяч доларів США або 2,330,964 тисячі гривень. В 2019 році компанія здійснила взаємозалік кредиторської заборгованості по вищезгаданій гарантії з дебіторською заборгованістю у сумі 59,056 тисяч доларів США. На 31 грудня 2019 року резерв по гарантії складає 25,130 тисяч доларів США або 595,231 тисячу гривень.

16 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2000)

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) представлений доходом від договорів з клієнтами за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Реалізація на експорт:		
Прокат	22,073,576	31,694,789
Чавун	5,940,619	6,829,429
Інше	226,207	298,809
	28,240,402	38,823,027
Реалізація на внутрішньому ринку:		
Прокат	16,463,599	18,485,052
Чавун	695,195	659,610
Інше	1,094,199	1,186,129
	18,252,993	20,330,791
	46,493,395	59,153,818

17 Інші операційні доходи (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2120)

Інші операційні доходи за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Прибуток від курсових різниць	1,537,581	-
Дохід від реалізації необоротних активів, матеріалів, товарів	45,991	38,122
Надлишок запасів, виявлений в процесі інвентаризації	38,860	54,572
Дохід від оренди	27,493	27,019
Дохід від отриманих штрафів	4,366	5,098
Дивіденди отримані	-	409,275
Інше	30,220	22,003
	1,684,511	556,089

18 Адміністративні витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2130)

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Заробітна плата та відповідні нарахування	449,718	362,807
Страхування	67,261	169,754
Обслуговування і ремонт	62,546	120,704
Знос та амортизація (примітка 5)	42,365	33,612
Транспортування	41,261	36,473
Послуги охорони	29,638	56,379
Інші податки, крім податку на прибуток	13,274	36,791
Професійні послуги	9,628	12,897
Банківські комісії	5,607	4,423
Зв'язок	2,303	3,472
Інше	67,055	75,478
	790,656	912,790

19 Витрати на збут (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2150)

Витрати на збут за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Транспортування	1,463,317	1,385,560
Фрахт та витрати в портах	596,953	642,142
Пакувальні матеріали	324,252	305,641
Заробітна плата та відповідні нарахування	132,337	107,833
Реклама	2,547	2,102
Інше	71,246	43,097
	2,590,652	2,486,375

20 Інші операційні витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2180)

Інші операційні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Соціальні витрати	247,872	229,057
Зменшення корисності дебіторської заборгованості	(264)	29,579
Збиток від курсових різниць	-	20,247
Штрафи і пені	9,933	16,742
Знос та амортизація (примітка 5)	1,452	1,441
Інше	138,405	121,746
	397,398	418,812

21 Витрати на персонал

Витрати на персонал за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Заробітна плата	2,924,753	2,282,005
Нарахування на заробітну плату	608,862	475,819
Вартість поточних послуг у розрізі зобов'язань за пенсійною програмою з визначеними виплатами (примітка 12)	54,258	48,601
Вартість (сторнування) раніше наданих послуг (примітка 12)	-	4,332
	3,587,873	2,810,757

22 Фінансові витрати (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2250)

Фінансові витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Витрати на виплату процентів	365,286	394,163
Процентні витрати по зобов'язаннях з довгострокових виплат працівникам (примітка 12)	231,606	195,582
Знецінення фінансових інвестицій	-	84,520
Процентні витрати по інших фінансових зобов'язаннях, відображених за амортизованою вартістю	-	27,443
Інше	658	2,521
	597,550	704,229

23 Витрати (дохід) з податку на прибуток (Окремий звіт про сукупний дохід, рядок 2300)

У період з 1 січня 2019 р. до 31 грудня 2019 р. ставка податку на прибуток українських суб'єктів господарювання становила 18% (2018 р.: 18%).

Складові витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Витрати з поточного податку на прибуток	-	1,157,859
Дохід з відстроченого податку на прибуток	(613,245)	(206,717)
	(613,245)	951,142

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат (вигоди) з податку на прибуток, підрахованою із застосуванням діючої ставки оподаткування до прибутку (збитку) перед оподаткуванням, і фактичною сумою витрат (вигоди) з податку на прибуток представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	%	2018	%
(Збиток)/прибуток до оподаткування	(4,946,047)	100%	5,670,351	100%
Очікувані витрати з податку на прибуток, розраховані згідно з діючою ставкою	(890,288)	18%	1,020,663	18%
Сторнування раніше визнаного відстроченого податкового активу	268,428	(6%)	-	-
Статті, що не відносяться на витрати (доходи) для цілей оподаткування	8,615	0%	(69,521)	(1%)
Фактичні (дохід) витрати з податку на прибуток	(613,245)	12%	951,142	17%

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочені податкові активи та зобов'язання Компанії на 31 грудня 2019 р. відносяться до статей, детально представлених таким чином:

(у тисячах гривень)	Сальдо на 1 січня 2019 р.	Визнано у прибутку або збитку	Визнано у іншому сукупному доході	Сальдо на 31 грудня 2019 р.
	актив (зобов'язання)	дохід (витрати)	дохід (витрати)	актив (зобов'язання)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість, аванси постачальникам	68,637	(4,587)	-	64,050
Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності	308,909	27,920	57,332	394,161
Інші зобов'язання та отримані аванси	471,518	(363,503)	-	108,015
Податкові збитки	-	674,302	-	674,302
Усього відстрочених податкових активів	849,064	334,132	57,332	1,240,528
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими зобов'язаннями	(849,064)	(334,132)	(57,332)	(1,240,528)
Усього визнаних відстрочених податкових активів	-	-	-	-
Основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та інвестиційна нерухомість	(1,763,071)	279,379	(800,262)	(2,283,954)
Запаси	(9,952)	(266)	-	(10,218)
Усього відстрочених податкових зобов'язань	(1,773,023)	279,113	(800,262)	(2,294,172)
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими активами	849,064	334,132	57,332	1,240,528
Усього визнаного відстроченого податкового зобов'язання	(923,959)	613,245	(742,930)	(1,053,644)

Частка відстрочених податкових зобов'язань, визнана у іншому сукупному доході, що відноситься до статей основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості складається з визнаних відстрочених податкових зобов'язань, що виникли внаслідок переоцінки основних засобів та капітальних інвестицій у сумі 800,262 тисячі гривень.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання Компанії на 31 грудня 2018 р. відносяться до статей, детально представлених таким чином:

(у тисячах гривень)	Сальдо на 1 січня 2018 р.	Визнано у прибутку або збитку	Визнано у іншому сукупному доході	Сальдо на 31 грудня 2018 р.
	актив (зобов'язання)	дохід (витрати)	дохід (витрати)	актив (зобов'язання)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість, аванси постачальникам	48,669	19,968	-	68,637
Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності	284,227	24,215	467	308,909
Інші зобов'язання та отримані аванси	533,475	(61,957)	-	471,518
Усього відстрочених податкових активів	866,371	(17,774)	467	849,064
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими зобов'язаннями	(866,371)	17,774	(467)	(849,064)
Усього визнаних відстрочених податкових активів	-	-	-	-
Основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та інвестиційна нерухомість	(1,996,338)	221,057	12,210	(1,763,071)
Запаси	(13,386)	3,434	-	(9,952)
Усього відстрочених податкових зобов'язань	(2,009,724)	224,491	12,210	(1,773,023)
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими активами	866,371	(17,774)	467	849,064
Усього визнаного відстроченого податкового зобов'язання	(1,143,353)	206,717	12,677	(923,959)

Невизнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. Компанія не має невизнаних відстрочених податкових активів та зобов'язань.

24 Управління фінансовими ризиками

(а) Огляд

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Компанії виникають такі ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень зазначених ризиків Компанії, про цілі, політики та процеси оцінки і управління ризиками Компанії.

Управлінський персонал несе загальну відповідальність за створення структури управління ризиками і здійснення нагляду за нею.

Політики управління ризиками направлені на виявлення і аналіз ризиків, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, моніторинг ризиків і дотримання лімітів. Політики і системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов і діяльності Компанії.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії в результаті невиконання клієнтом або контрагентом за фінансовим інструментом своїх зобов'язань за договором. Кредитний ризик виникає у зв'язку з фінансовими активами.

Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю кожного фінансового активу в окремому звіті про фінансовий стан.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Рівень кредитного ризику залежить, головним чином, від індивідуальних характеристик кожного клієнта.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному аналізу на предмет його платоспроможності. Такий аналіз охоплює зовнішні рейтинги, якщо такі існують, фінансову звітність, інформацію кредитних агентств, галузеву інформацію та у деяких випадках банківські виписки.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному або колективному аналізу (аналізу у сукупності) щодо очікуваних кредитних збитків на дату звітності.

Більшість клієнтів Компанії здійснюють операції з Компанією протягом більш ніж восьми років і є суб'єктами господарювання, що входять до складу відомої групи з міжнародним кредитним рейтингом В3 від агентства Moody's на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Відповідно до договірних умов очікуваний термін погашення дебіторської заборгованості від суб'єктів господарювання, які входять до складу групи, складає до 3 місяців. Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Компанія не визнала очікувані кредитні збитки щодо залишків торгової дебіторської заборгованості цих клієнтів, що становили 83% та 84% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на відповідні дати, через незначні суми, які були розраховані на основі зазначених рейтингів агентства Moody's, а також у зв'язку з тим, що погашення цієї дебіторської заборгованості повністю забезпечене наявністю зустрічних зобов'язань.

Окрім зазначених вище клієнтів, залишки заборгованості з іншими клієнтами, що підлягають згідно політики Компанії індивідуальній оцінці, становили 9% та 12% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги на 31 грудня 2019 р. та 31

грудня 2018 р. відповідно. Для них Компанія визначила, що кредитний ризик є низьким – тобто клієнти мають достатні можливості для виконання своїх договірних зобов'язань по сплаті грошових коштів у найближчій перспективі, і несприятливі зміни в економічних і ділових умовах в більш довгостроковій перспективі навряд чи можуть знизити здатність позичальника виконувати свої договірні зобов'язання по сплаті – та не визнала очікуваних кредитних збитків через незначні суми.

Щодо фінансової допомоги, яка підлягає сплаті на вимогу, як описано у примітці 8(б), Компанія оцінила, що контрагенти мають достатні високоліквідні активи, і тому очікувані кредитні збитки є несуттєвими та не визнавались. Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Компанія оцінила, що надана фінансова допомога не є кредитно-знеціненою. Ознаки того, що фінансовий актив є кредитно-знеціненим, включають інформацію про значні фінансові труднощі позичальника, порушення умов договору та інше.

Для інших індивідуально несуттєвих дебіторів Компанія використовує матрицю коефіцієнтів очікуваних кредитних збитків в розрізі регіонів та періоду прострочки. В основі їх розрахунку лежить оцінка історичного відсотка збитку від списання дебіторської заборгованості.

Макрочинники мають незначний вплив на історичні рівні збитковості у зв'язку з короткостроковим характером дебіторської заборгованості Компанії.

Компанія не вимагає застави по дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, передоплаті та інших фінансових інструментах.

Інформація про збитки від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги та іншої дебіторської заборгованості подається у примітці 13.

Приблизно 78% доходів (виручки), отриманих в Україні в 2019 році (78% у 2018 році), відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами (примітка 27).

Майже 100% доходів (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на експорт в 2019 році (майже 100% у 2018 році) відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Компанія утримувала грошові кошти та їх еквіваленти на суму 110,580 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 423,708 тисяч гривень). На 31 грудня 2019 р. грошові кошти та їх еквіваленти були розміщені в основному в АТ «ПУМБ» (31 грудня 2018 р.: АТ «ПУМБ» та ПАТ «Укргазбанк»).

Зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів було оцінене на основі очікуваних кредитних збитків за 12 місяців як несуттєве, і воно відображає короткі строки позицій, що зазнають ризику, у зв'язку з чим Компанія не відобразила в обліку резерв під збитки від зменшення корисності на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Компанія вважає, що наявні у неї грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик.

Основний клієнт

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) від одного клієнта, який є пов'язаною стороною Компанії, становить приблизно 50% (23,014,834 тисячі гривень) від загальної суми доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 58% та 34,160,619 тисяч гривень).

Ризик концентрації

Придбання від одного постачальника, пов'язаної сторони Компанії, становить приблизно 20% (11,626,782 тисячі гривень) від усієї суми придбання за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 23% та 13,590,009 тисяч гривень).

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги одному постачальнику, пов'язаній стороні Компанії, становить приблизно 56% (13,456,944 тисячі гривень) від усієї суми кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 53% та 15,189,208 тисяч гривень).

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги одного клієнта, пов'язаної сторони Компанії, становить приблизно 56% (4,763,237 тисяч гривень) від усієї суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 38% та 6,500,724 тисячі гривень).

Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику представлений балансовою вартістю фінансових активів. На 31 грудня максимальний кредитний ризик представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8,536,090	17,015,658
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,375,974	18,859,141
Грошові кошти та їх еквіваленти	110,580	423,708
	27,022,644	36,298,507

Рівень кредитного ризику стосовно дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня по географічних регіонах представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Вітчизняний ринок	3,125,780	8,385,821
Країни-члени ОЕСР	4,763,237	6,500,724
Інші	647,073	2,129,113
	8,536,090	17,015,658

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2019 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно- знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	0%	501,730	-	НІ
Прострочена на 1-30 днів	0%	21,266	-	НІ
Прострочена на 31-60 днів	0%	11,950	-	НІ
Прострочена на 61-90 днів	0%	59,065	-	НІ
Прострочена більш ніж на 90 днів	11.9%	116,601	(13,924)	ТАК
Усього	2.0%	710,612	(13,924)	

Примітки до окремої фінансової звітності на дату та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	0%	489,988	-	НІ
Прострочена на 1-30 днів	0%	56,629	-	НІ
Прострочена на 31-60 днів	0%	59,067	-	НІ
Прострочена на 61-90 днів	0%	10,847	-	НІ
Прострочена більш ніж на 90 днів	14.6%	112,530	(16,403)	ТАК
Усього	2.2%	729,061	(16,403)	

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2019 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	55.8%	461,748	(257,504)	Частково
Усього	55.8%	461,748	(257,504)	

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	59.9%	427,857	(256,446)	ЧАСТКОВО
Прострочена більш ніж на 90 днів	100%	177,256	(177,256)	ТАК
Усього	71.7%	605,113	(433,702)	

Інформація про зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості протягом років, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., подається у примітці 13.

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Компанія не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Компанії до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Компанії.

Строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами, включаючи виплати процентів, на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	31 грудня 2019 р.		Понад два роки
			До одного року	Від одного до двох років	
Процентні кредити та позики	3,105,700	3,361,408	2,845,727	266,359	249,322
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	24,014,755	24,014,755	24,014,755	-	-
Інші поточні зобов'язання	611,062	611,062	611,062	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	4,505	4,681	-	4,681	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	15,809	15,809	-	-
	<u>27,749,538</u>	<u>28,007,715</u>	<u>27,487,353</u>	<u>271,040</u>	<u>249,322</u>
(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	31 грудня 2018 р.		Понад два роки
			До одного року	Від одного до двох років	
Процентні кредити та позики	3,359,297	3,623,986	3,256,077	301,093	66,816
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	28,767,509	28,767,509	28,767,509	-	-
Інші поточні зобов'язання	2,374,568	2,374,568	2,374,568	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	23,777	26,246	-	21,565	4,681
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	18,441	18,441	-	-
	<u>34,538,667</u>	<u>34,810,750</u>	<u>34,416,595</u>	<u>322,658</u>	<u>71,497</u>

Не очікується, що грошові потоки включені до аналізу строків погашення можуть виникнути значно раніше або будуть суттєво відрізнятися у сумах.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, валютних курсів та процентних ставок будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою

управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, закупками, залишками коштів у банках та кредитами, деномінованими в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Компанія не хеджує свій валютний ризик.

Рівень валютного ризику представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.		
	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	800,746	4,194,809	581,101
Гроші та їх еквіваленти	53,788	22,961	4,930
Процентні кредити та позики	(76,495)	(2,966,430)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(429,341)	(16,933,863)	(16,647)
Інші поточні зобов'язання	-	(598,548)	-
Чиста сума	348,698	(16,281,071)	569,384

(у тисячах гривень)	31 грудня 2018 р.		
	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2,217,237	6,003,633	452,135
Гроші та їх еквіваленти	6,343	23,680	28,107
Процентні кредити та позики	(135,333)	(3,131,454)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(348,614)	(16,903,878)	(15,522)
Інші поточні зобов'язання	-	(2,349,466)	-
Чиста сума	1,739,633	(16,357,485)	464,720

У 2019 та 2018 році інші поточні зобов'язання в основному представлені резервом по гарантіях (примітка 15(а)).

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. 10-процентне ослаблення курсу гривні по відношенню до наступних валют мало б вплив на чистий результат та капітал на зазначені нижче суми. При цьому припускається, що всі інші змінні величини, зокрема, процентні ставки, залишаються постійними.

Вплив у тисячах гривень	2019	2018
Євро	28,593	142,650
Долар США	(1,335,048)	(1,341,314)
Російський рубль	46,689	38,107

10-процентне зміцнення курсу гривні по відношенню до наведених у таблиці валют на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. справило б рівний, але протилежний за значенням вплив на наведені вище суми, за умови, що всі інші змінні величини залишаються постійними.

Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають, головним чином, на кредити і позики шляхом зміни їх справедливої вартості (заборгованість за фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (заборгованість за змінною ставкою). При отриманні нових кредитів та позик управлінський персонал користується своїми судженнями, щоб прийняти рішення щодо того яка процентна ставка – фіксована чи змінна – буде більш вигідною для Компанії протягом очікуваного періоду до строку погашення заборгованості.

Інформація про строки погашення та ефективні процентні ставки по банківських кредитах та позиках представлена в примітці 11.

На звітну дату структура процентних фінансових інструментів Компанії, які згруповані по типам процентних ставок, була наступною:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	
	2019	2018
Інструменти з фіксованою процентною ставкою		
Процентні кредити та позики	2,676,778	3,359,297
Інструменти зі змінною процентною ставкою		
Процентні кредити	428,922	-
	3,105,700	3,359,297

Можливе збільшення змінної ставки відсотка на 100 базисних пунктів на звітну дату зменшило б чистий фінансовий результат на 3,870 тисяч гривень (зменшення змінної ставки відсотка на 100 базисних пунктів на звітну дату збільшило б чистий фінансовий результат на 3,870 тисяч гривень). При цьому припускається, що всі інші змінні величини, зокрема, курс валют, залишаються постійними.

Інший ризик ринкової ціни

Компанія не укладає товарних угод, крім випадків, коли це необхідно для задоволення вимог очікуваного використання та реалізації; при розрахунках по таких угодах взаємозалік не передбачений.

(д) Узгодження рухів зобов'язань з грошовими потоками, що виникають внаслідок фінансової діяльності

(у тисячах гривень)	Зобов'язання за кредитами та позиками
На 1 січня 2019 року	3,359,297
Зміни, пов'язані із грошовими потоками від фінансової діяльності	
Надходження від кредитів та позик	484,565
Погашення кредитів та позик	(224,975)
Проценти сплачені	(354,531)
Всього змін, пов'язаних із грошовими потоками від фінансової діяльності	(94,941)
Вплив змін валютних курсів	(519,803)
Інші зміни	
Нарахування процентів	361,147
Всього інших змін	361,147
На 31 грудня 2019 року	3,105,700

(у тисячах гривень)	Зобов'язання за кредитами та позиками
На 1 січня 2018 року	3,699,351
Зміни, пов'язані із грошовими потоками від фінансової діяльності	
Погашення кредитів та позик	(279,941)
Проценти сплачені	(386,499)
Всього змін, пов'язаних із грошовими потоками від фінансової діяльності	(666,440)
Вплив змін валютних курсів	(60,216)
Інші зміни	
Нарахування процентів	386,602
Всього інших змін	386,602
На 31 грудня 2018 року	3,359,297

Рядок 3390 Інші платежі у 2019 році в основному включає в себе виплату зобов'язань та процентів за фінансовою орендою у сумі 18,441 тисяча гривень (2018 р.: 21,077 тисяч гривень).

(е) Справедлива вартість

Оцінена справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначена із застосуванням існуючої ринкової інформації та належних методологій оцінки вартості. Однак для оцінки справедливої вартості необхідно суттєвим чином проаналізувати ринкові дані. Отже, оцінена справедлива вартість не обов'язково вказує суми, які могли б бути отримані на ринку у даний час. Використання різних припущень стосовно ринку та/або методологій оцінки може мати суттєвий вплив на оцінену справедливую вартість.

Оцінена справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань визначається за допомогою методології дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки на кінець року і не відображає справедливую вартість цих інструментів на дату підготовки або розповсюдження цієї окремої фінансової звітності. Ці розрахунки не відображають ніяких премій або дисконтів, що можуть виникнути внаслідок пропозиції на продаж одночасно всієї суми певного фінансового інструмента. Оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо очікуваних у майбутньому грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Оцінка справедливої вартості ґрунтується на існуючих фінансових інструментах без оцінки вартості очікуваної майбутньої діяльності та вартості активів та зобов'язань, що не вважаються фінансовими інструментами.

Справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань оцінена як вартість, що несуттєво відрізняється від їх балансовій вартості на 31 грудня 2019 р. та 2018 р.

25 Зобов'язання

(а) Зобов'язання з придбання

На 31 грудня 2019 р. Компанія має зобов'язання придбати різні одиниці обладнання на суму 115,831 тисяча гривень (31 грудня 2018 р.: 93,889 тисяч гривень).

(б) Активи, передані в заставу

На 31 грудня 2019 р. у зв'язку з банківськими кредитами та позиками Компанія передала в заставу обладнання балансовою вартістю 3,952,488 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 3,864,874 тисячі гривень) (див. примітку 5) та грошові кошти на депозитних рахунках в сумі 7,698 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: нуль).

На 31 грудня 2019 р. для забезпечення банківських гарантій, отриманих пов'язаними сторонами, Компанія передала в заставу грошові кошти на депозитних рахунках в сумі 38,050 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 93,840 тисяч гривень).

(в) Гарантії по дочірньому підприємству

На 31 грудня 2014 р. Компанія виступала одним з поручителів по кредитах, отриманих дочірнім підприємством, у сумі 1,327,492 тисячі гривень. У випадку якщо дочірнє підприємство Компанії не виконає власні зобов'язання перед кредитором, Компанія має контрактне зобов'язання разом з іншими поручителями погасити дані зобов'язання за вирахуванням коштів, отриманих кредитором від реалізації майна дочірнього підприємства, що знаходиться в заставі по цих кредитах. Управлінський персонал оцінював вартість відшкодування основних засобів дочірнього підприємства, що знаходяться в заставі по цим кредитам, на 31 грудня 2014 р. в сумі 420,884 тисячі гривень.

Дочірнє підприємство порушило терміни виплат по цим кредитам, що призвело до позову банку-кредитора у 2014 році до цього дочірнього підприємства з приводу примусового стягнення простроченої заборгованості у сумі 3,350,392 тисячі російських рублів (953,522 тисячі гривень) на 31 грудня 2014 р.

7 квітня 2015 року рішенням Арбітражного суду Ростовської області (Російська Федерація) дочірня компанія була визнана банкрутом та 13 травня 2019 року ліквідована як юридична особа. Станом на 31 грудня 2015 р. Компанія визнала резерв по гарантії в повному розмірі на суму 84,186 тисяч доларів США (2,020,520 тисяч гривень). В 2019 році Компанія здійснила взаємозалік кредиторської заборгованості по вищезгаданій гарантії з дебіторською заборгованістю кредитора у сумі 59,056 тисяч доларів США.

На 31 грудня 2019 р. резерв по цій гарантії складав 595,231 тисячу гривень (31 грудня 2018 р.: 2,330,964 тисячі гривень) (див. примітку 15(а)).

(г) Інші гарантії надані

Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія має договори поруки з банком, за умовами яких Компанія поручилась за виконання третьою стороною усіх зобов'язань за договорами кредитних ліній в розмірі 30,000 тисяч доларів США (примітка 1(б)).

Компанія вважає, що укладені нею договори фінансової гарантії, що мають гарантувати зобов'язання інших сторін, є договорами страхування, та обліковує їх як такі. Відповідно до цього підходу Компанія відображає договір гарантії як умовне зобов'язання до тих пір, поки не стане імовірним, що Компанія повинна буде провести виплату по відповідній гарантії.

(д) Зобов'язання по охороні навколишнього середовища

Компанія здійснює свою діяльність в металургійній промисловості України протягом багатьох років. Звичайна діяльність Компанії могла спричинити негативний вплив на навколишнє середовище. В даний час в Україні розвивається законодавство про охорону навколишнього середовища, і позиція уряду стосовно забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання стосовно законодавства по охороні навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно по

мірі їх виникнення. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок посилення вимог чинного законодавства, в результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, оцінити неможливо, однак вони можуть бути суттєвими. В поточних умовах забезпечення виконання вимог чинного законодавства управлінський персонал вважає, що Компанія не має потенційних зобов'язань, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища, які повинні бути нарахovanі в окремій фінансовій звітності, за винятком тих, про які йдеться нижче.

В 2009 році Компанія домовилась з Міністерством охорони навколишнього середовища України та Запорізькою обласною державною адміністрацією замінити обладнання, яке використовується для виробництва сталі в мартенівських печах, на обладнання для конвертерного виробництва сталі з метою суттєвого зниження рівня забруднення навколишнього середовища. Відповідно до домовленості таку модернізацію слід завершити до 2020 року. Дана домовленість не містить детального графіку здійснення інвестицій, а також не передбачає штрафів за її невиконання. Станом на 31 грудня 2018 р. та 2019 р. розпочаті роботи з підготовки територій будівництва, також продовжуються роботи з проектування та погодження проектної документації. Загальна сума грошових коштів на заміну обладнання станом на 31 грудня 2019 р. оцінюється у сумі 37,541,798 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 66,327,306 тисяч гривень).

(е) Зобов'язання по соціальних програмах

Компанія здійснює відрахування до обов'язкових та добровільних соціальних програм. Соціальні об'єкти Компанії, а також місцеві соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні та, як правило, не обмежуються тільки працівниками. Компанія передала деякі види соціальної діяльності та соціальні об'єкти місцевим органам влади, однак управлінський персонал вважає, що Компанія буде продовжувати фінансування цих соціальних програм в найближчому майбутньому. Такі затрати відносяться на витрати в тому році, в якому вони понесені.

26 Непередбачені зобов'язання

(а) Страхування

Компанія має повне страхове покриття по її майновим інтересам та виробничим потужностям, на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку із заподіянням шкоди майну та навколишньому середовищу в результаті аварій, пов'язаних із майном або діяльністю Компанії.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Українська система оподаткування

Компанія здійснює більшість операцій в Україні і тому має відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно з законодавством мають право застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин цей термін може бути продовжений. Ці факти створюють набагато серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ризики, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що згідно податкового законодавства, офіційних рішень та рішень судів, податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку, тому в цій окремій фінансовій звітності не були створені резерви, пов'язані з оподаткуванням. Однак відповідні органи можуть мати інше тлумачення зазначених вище положень, і, якщо вони

зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, виконання їх рішень може значним чином вплинути на цю окрему фінансову звітність.

27 Операції з пов'язаними сторонами

У ході своєї звичайної діяльності Компанія купує сировину та матеріали, продає товари та здійснює інші операції з пов'язаними сторонами. Сторони вважаються пов'язаними у тому випадку, коли одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або здійснює суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. Пов'язані сторони включають дочірні та асоційовані підприємства Компанії, акціонерів Компанії, компанії, які спричиняють спільний суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, членів основного управлінського персоналу Компанії та близьких членів їх сімей, членів Наглядової ради та близьких членів їх сімей, а також компанії, що знаходяться під контролем з боку акціонерів, або на діяльність яких останні суттєво впливають. Умови операцій з пов'язаними сторонами встановлюються на момент їх проведення.

(а) Винагорода основному управлінському персоналу

Винагорода основному управлінському персоналу представлена короткостроковими виплатами, що включають заробітну плату і премії у грошовій формі на суму 94,414 тисяч гривень за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 89,039 тисяч гривень).

Основний управлінський персонал – це особи, які мають повноваження та є відповідальними, прямо або опосередковано, за планування, керівництво і контроль за діяльністю Компанії.

(б) Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами

Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 р. представлені таким чином:

Активи (у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.			Всього
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та заборгованість з нарахованих доходів	6,519,858	903,237	473,192	7,896,287
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,301,596	-	8,711	18,310,307
Видані аванси	833,876	-	-	833,876
Гроші та їх еквіваленти	101,642	-	-	101,642
Інші оборотні активи	26,250	-	-	26,250
	25,783,222	903,237	481,903	27,168,362

Зобов'язання (у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.			Всього
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	
<i>Кредиторська заборгованість:</i>				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	18,879,290	3,168,544	123,383	22,171,217
Інші довгострокові зобов'язання	4,505	-	-	4,505
Отримані аванси	10,410	6	26	10,442
Інші поточні зобов'язання	3,827	-	36	3,863
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	-	-	13,516
<i>Процентні кредити та позики:</i>				
Позика	2,321,248	-	-	2,321,248
	21,232,796	3,168,550	123,445	24,524,791

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2019 року включає в себе 18,220,730 тисяч гривень безвідсоткової поворотної короткострокової фінансової допомоги. Грошові потоки від цієї фінансової допомоги відображаються у інвестиційній діяльності у рядку 3250 «Інші надходження» в окремому звіті про рух грошових коштів (примітка 8(б)).

Позика від пов'язаної сторони була отримана в доларах США під 11% річних зі строком погашення 31 грудня 2020 року.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена дебіторська заборгованість не забезпечена заставою.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена кредиторська заборгованість не забезпечена заставою.

Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2018 р. представлені таким чином:

Активи (у тисячах гривень)	31 грудня 2018 р.			Всього
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та заборгованість з нарахованих доходів	12,744,921	1,601,653	323,357	14,669,931
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,780,374	-	8,040	18,788,414
Видані аванси	763,783	561	-	764,344
Гроші та їх еквіваленти	146,733	-	-	146,733
Інші оборотні активи	93,840	-	-	93,840
	32,529,651	1,602,214	331,397	34,463,262

Примітки до окремої фінансової звітності на дату та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Зобов'язання (у тисячах гривень)	31 грудня 2018 р.			Всього
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	
<i>Кредиторська заборгованість:</i>				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	21,310,406	5,848,473	82,525	27,241,404
Інші довгострокові зобов'язання	18,021	-	-	18,021
Отримані аванси	7,307	-	26	7,333
Інші поточні зобов'язання	6,108	-	129	6,237
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	-	-	13,516
<i>Процентні кредити та позики:</i>				
Позика	2,713,450	-	-	2,713,450
	<u>24,068,808</u>	<u>5,848,473</u>	<u>82,680</u>	<u>29,999,961</u>

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2018 року включає в себе 18,687,730 тисяч гривень безвідсоткової поворотної короткострокової фінансової допомоги. Грошові потоки від цієї фінансової допомоги відображаються у інвестиційній діяльності у рядку 3290 «Інші платежі» в окремому звіті про рух грошових коштів (примітка 8(б)).

Позика від пов'язаної сторони була отримана в доларах США під 11% річних зі строком погашення 31 грудня 2019 року.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена дебіторська заборгованість не забезпечена заставою.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена кредиторська заборгованість не забезпечена заставою.

(в) Суттєві операції з пов'язаними сторонами

Операції з пов'язаними сторонами у 2019 році представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019			Всього
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	
<i>Доходи</i>				
Реалізація готової продукції	40,368,431	3,853,000	610,390	44,831,821
Інші доходи	61,515	32	-	61,547
	<u>40,429,946</u>	<u>3,853,032</u>	<u>610,390</u>	<u>44,893,368</u>

Закупки та витрати

Закупка сировини, матеріалів, послуг та інших активів	29,278,770	13,217,472	1,410,457	43,906,699
Придбання енергоресурсів	3,570,031	623,537	-	4,193,568
Витрати на виплату процентів	286,106	-	-	286,106
	<u>33,134,907</u>	<u>13,841,009</u>	<u>1,410,457</u>	<u>48,386,373</u>

Операції з пов'язаними сторонами у 2018 році представлені таким чином:

(у тисячах гривень)

	2018			
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Дочірні підприємства	Всього
<i>Доходи</i>				
Реалізація готової продукції	55,275,017	869,863	701,001	56,845,881
Інші доходи	59,384	8,697	-	68,081
Дивіденди отримані	-	409,275	-	409,275
	<u>55,334,401</u>	<u>1,287,835</u>	<u>701,001</u>	<u>57,323,237</u>
<i>Закупки та витрати</i>				
Закупка сировини, матеріалів, послуг та інших активів	32,601,672	12,372,346	1,203,375	46,177,393
Придбання енергоресурсів	1,705,033	3,049,253	-	4,754,286
Процентні витрати по фінансових зобов'язаннях, відображених за амортизованою вартістю	-	27,443	-	27,443
Витрати на виплату процентів	306,008	-	-	306,008
	<u>34,612,713</u>	<u>15,449,042</u>	<u>1,203,375</u>	<u>51,265,130</u>

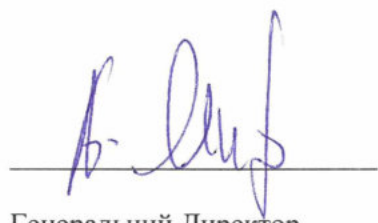
28 Прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (EBITDA)

Компанія розкриває показник ефективності EBITDA, розглядаючи його як ключовий фактор, що використовується в процесі аналізу результатів діяльності Компанії. EBITDA визначається як чистий прибуток, скоригований на показники податку на прибуток, фінансових витрат та доходів, зносу та амортизації, зменшення корисності необоротних активів та прибутку/збитку від курсових різниць.

Визначення EBITDA Компанії може бути не порівнянним з аналогічною назвою показника ефективності та розкриттями інших суб'єктів господарювання.

Показник EBITDA за рік, що закінчився 31 грудня, представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	Примітка	2019	2018
Чистий (збиток) прибуток за рік		(4,332,802)	4,719,209
Коригування на:			
Інші фінансові доходи		(802,670)	(117,217)
Фінансові витрати	22	597,550	704,229
Знос та амортизацію		2,015,890	2,038,810
(Дохід) витрати з податку на прибуток	23	(613,245)	951,142
(Прибуток) збиток від операційних курсових різниць	17, 20	(1,537,581)	20,247
Зменшення корисності необоротних активів	5	507,027	208,603
EBITDA		(4,165,831)	8,525,023

Генеральний Директор

Олександр Григорович Мироненко

25 березня 2020 р.

Фінансовий Директор

Наталя Вікторівна Михайська

